

ACTIEPLAN AFVALPREVENTIE 2008 - 2013

30 acties om afvalpreventie en selectieve inzameling te stimuleren

**ACTIEPLAN AFVALPREVENTIE
voor de Stad Gent voor de periode 2008-2013**

**30 acties
om afvalpreventie en selectieve inzameling te stimuleren**

Stad Gent en IVAGO
Januari 2008

Aantal pagina's: 50

1	INLEIDING	4
2	ACTIES	5
2.1	Aanpassing retributiesysteem als hefboom voor afvalpreventie en selectieve inzameling	6
2.2	GFT-fractie: preventie en selectieve inzameling	10
2.3	Papier- en kartonfractie: stimulering van preventie en selectieve inzameling.....	17
2.4	Promotie van de herbruikbare luier	21
2.5	Grofvuil: preventie en optimalisatie ophaling aan huis	23
2.6	Invoering diftar op containerparken en overige optimalisatie inzameling op containerparken	27
2.7	Verbetering selectieve inzameling door ondergrondse inzameling en bouwreglementering..	33
2.8	Verbetering van preventie, scheiding en verwijdering van KKMO-afval	37
2.9	Aanvullende doelgerichte acties.....	39
2.10	Algemene sensibilisering en communicatie.....	44
3	OVERZICHT VAN DE VOORGESTELDE ACTIES EN HUN EFFECTEN.....	47
4	ACTIELIJST AFVALPREVENTIE 2008-2013.....	49

---

1 INLEIDING

In 2007 maakte het studiebureau BECO een voorstudie voor de opmaak van een afvalpreventieplan voor de Stad Gent voor de periode 2008-2013. Het einddocument van deze opdracht "Opmaak van een afvalpreventieplan voor de Stad Gent voor de periode 2008-2013 - Eindrapport" geeft een beschrijving van de gevolgde werkwijze om tot een ontwerp afvalpreventieplan te komen en een beschrijving van de resultaten van fase 1 (situatieanalyse), fase 2 (doelstellingen) en fase 3 (actiefiches). Deze resultaten, met in bijzonder de gedetailleerde actiefiches uit fase 3, vormden de basis voor het uiteindelijke Actieplan Afvalpreventie dat in dit document weergegeven wordt.

Het actieplan groepeert de acties in het kader van het afvalpreventiebeleid voor de periode 2008 – 2013 voor de Stad Gent in 10 clusters :

1. Aanpassing retributiesysteem als hefboom voor afvalpreventie en selectieve inzameling
2. GFT-fractie: optimalisatie van preventie en selectieve inzameling
3. Papier- en kartonfractie: stimulering van preventie en selectieve inzameling
4. Luierafval: promotie van herbruikbare luiers (en evt. selectieve inzameling van wegwerpluierafval)
5. Grofvuil: preventie en optimalisatie van inzameling aan huis
6. Invoering diftar op containerparken en overige optimalisatie van inzameling op containerparken
7. Verbetering selectieve inzameling door ondergrondse inzameling en bouwreglementering
8. Verbetering van preventie, scheiding en verwijdering van kKMO-afval
9. Aanvullende doelgroepgerichte acties
10. Algemene sensibilisering en communicatie

De aanpassing van het retributiesysteem, het reduceren van de hoeveelheid GFT in het restafval, het reduceren van de aangeboden hoeveelheid grofvuil en het verminderen van afvaltoerisme en bedrijfsafval op de containerparken kunnen de hoeveelheid afval in Gent gevoelig doen dalen. Door het nemen van een aantal flankerende maatregelen (oa. doelgroepgerichte acties, sensibilisering en communicatie, ondergrondse selectieve inzameling) en aandacht voor een aantal bijkomende fracties (papier- en kartonafval, luierafval, kKMO-afval) is een verdergaande afvalreductie mogelijk. Het ambitieuze scenario gaat dan ook uit van een restafvalreductie van 10% t.o.v. 2006 tot 175 kg restafval per inwoner per jaar. Ten aanzien van de hoeveelheid totaalafval wordt in dit scenario een reductiepercentage van 7% t.o.v. 2006 aangehouden tot 479 kg totaalafval per inwoner per jaar. Daarmee zal Gent bijna 10% onder het Vlaams gemiddelde, dat voor 2006 531kg per inwoner bedroeg, zitten. Deze 10 clusters van acties, geconcretiseerd voor de situatie in Gent en afgestemd op de beleidsnota van IVAGO 2008-2012, hebben dus als doel de vooropgestelde doelstellingen te realiseren.

2 ACTIES

Iedere cluster wordt in de volgende hoofdstukken toegelicht en uitgewerkt. Daarbij wordt telkens volgende structuur gehanteerd.

1. Inleiding
2. Huidige situatie
3. Voorgestelde acties
4. Stappenplan
5. Verwachte effecten
6. Indicatoren (indien mogelijk)

De toelichtingen en uitwerkingen worden omwille van de toegankelijkheid relatief beknopt gehouden. Bij het formuleren van de doelstellingen, het bepalen van de juiste acties en de uitwerking van die acties is gebruik gemaakt van uitgebreide achtergrondinformatie, berekeningen e.d. die niet allemaal in dit rapport zijn opgenomen.

In de komende beschrijvingen wordt niet ingegaan op de vele afvalbeleidsacties die reeds in het verleden zijn ingezet. Dit actieplan concentreert zich op afvalpreventiebeleidsacties die nieuw of aanvullend zijn.

2.1 Aanpassing retributiesysteem als hefboom voor afvalpreventie en selectieve inzameling

Inleiding

Het retributiesysteem is een belangrijk instrument voor de stimulering van afvalpreventie en selectieve inzameling. De hoogte van de retributies voor de verschillende afvalfracties zijn volgens de OVAM bij voorkeur zodanig dat de afvalverwerkingskosten erdoor gedekt worden terwijl de inzamelkosten via de gemeentebelasting of via een aparte forfaitaire huisvuilbelasting aan de burgers doorgerekend worden. Daarmee wordt invulling gegeven aan het principe 'de vervuiler betaalt'. Tevens bieden deze retributies een financiële prikkel aan burgers om de afvalstroom te beperken (preventie). De verwerkingskosten voor selectief ingezamelde afvalfracties die een nuttige toepassing kennen, zijn doorgaans lager dan die voor restafval, waardoor ook de retributies voor selectief ingezamelde fracties lager zijn. Deze lagere retributies vormen daarmee een financiële stimulans voor burgers in de richting van selectieve inzameling. Een gemeente kan ervoor kiezen om de retributies voor selectief ingezamelde stromen nog wat lager te stellen om zo eventueel nog een extra stimulans te geven.

Huidige situatie

In 1998 voerde Gent een retributie in voor verschillende afvalfracties. Deze retributies zijn sindsdien constant gebleven en bedragen:

- Restafval: 1,24 euro per 60 liter volume (zak of container)
- GFT-fractie: 0,99 euro per 60 liter volume (container)
- PMD-fractie: 0,12 euro per zak
- Papier- en karton: gratis
- Glas: gratis

In Gent bestaat geen bijkomende forfaitaire belasting voor huisvuil.

Het ontwerp Uitvoeringsplan Milieubewust Beheer van Huishoudelijke Afvalstoffen stelt, naast een forfaitaire huisvuilbelasting, een tarief van 1,4 euro per 60 l volume restafval tegen 2010 voor en van 1,5 - 1,6 euro tegen 2015.

Voorgestelde acties

Aan de gemeenteraad zal voorgesteld worden om de retributies voor de huis-aan-huis ingezamelde afvalstromen als volgt aan te passen:

- restafval: 1,50 euro per 60 liter volume
- GFT-fractie: 0,80 euro per 60 liter volume (een verlaging van de retributie om de selectieve inzameling van deze fractie extra te stimuleren (zie ook cluster 2))
- PMD-fractie: 0,12 euro per zak (geen aanpassing van de retributie)
- Papier en karton: gratis
- Glas: gratis

(1) Verhoging van de retributie voor restafval naar 1,50 euro voor een 60 liter-volume

Voor de bepaling van het meest aangewezen retributietarief voor het restafval is een reeks van aspecten van belang:

- a) gestegen kosten en aanbevelingen voor retributietarief voor restafval in ontwerp Uitvoeringsplan Milieubewust Beheer van Huishoudelijke Afvalstoffen:

De voorgestelde stijging met 21% correspondeert met de stijging van de gezondheidsindex (20,8%) en de algemene consumptieprijsindex (22,3%) sinds 1998. Omdat een tariefverhoging voor een optimaal effect best in één keer goed gebeurt (dat wil zeggen met een betekenisvolle sprong, en in combinatie met andere maatregelen en een intensieve communicatie), wordt de retributie voor restafval verhoogd van 1,24 euro naar 1,5 euro in de loop van 2008.

De prijsverhoging voor restafval bedraagt voor een gemiddeld gezin ongeveer 8 euro per jaar.

b) tarief Stad Gent in relatie tot tarieven in de omliggende gemeenten:

De omliggende gemeenten hebben momenteel vergelijkbare tarieven met die van Stad Gent, zie onderstaande tabellen met de situatie in 2007:

IDM-gebied - tarieven DIFTAR op gewichtsbasis:

Gemeente	Kg-prijs GFT	Kg-prijs Rest	Ledigingskost GFT				Ledigingskost Rest				+ Vast tarief per jaar
			40 L	120 L	240 L	1100 L	40 L	120 L	240 L	1100 L	
Lochristi	€ 0,09	€ 0,16	-	-	-	-	€ 0,12	€ 0,25	€ 0,50	€ 1,00	€ 70
Lokeren	€ 0,12	€ 0,20	€ 0,12	€ 0,25	-	-	€ 0,12	€ 0,25	€ 0,50	-	€ 80
Moerbeke	€ 0,12	€ 0,20	€ 0,12	€ 0,25	-	€ 2,50	€ 0,12	€ 0,25	€ 0,50	€ 2,50	€ 80
Wachtebeke	€ 0,12	€ 0,20	€ 0,12	€ 0,25	-	€ 2,50	€ 0,12	€ 0,25	€ 0,50	€ 2,50	€ 80
Zeel	€ 0,10	€ 0,20	-	-	-	-	-	-	-	-	€ 0
Zelzate	€ 0,12	€ 0,20	-	-	-	-	€ 0,13	€ 0,27	€ 0,55	€ 2,20	€ 80

Overige gemeenten:

	Tarieven huisvuil 60l-volume	Algemene gemeentelijke belasting (gezinstarief)*
Destelbergen	€ 1,25	€ 50
Melle	€ 1,25	€ 75
Merelbeke	€ 1,24	€ 50
De Pinte	€ 1,25	€ 50
Sint-Martens-Latem	€ 1,30	€ 25
Nevele	€ 1,25	€ 50
Lovendegem	€ 1,25	€ 0
Evergem	€ 1,25	€ 50

(*) Deze gemeenten heffen naast de retributietarieven nog een jaarlijkse algemene gemeentelijke belasting die (deels) aangewend wordt voor huisvuilinzameling en/of -verwerking.

Men mag echter verwachten dat de omliggende gemeenten ook de aanbevelingen uit het ontwerp Uitvoeringsplan Milieubewust Beheer van Huishoudelijke Afvalstoffen zullen overnemen en hun retributietarieven voor restafval de komende jaren laten stijgen. Wanneer tarieven in de omliggende gemeenten te sterk van elkaar verschillen, kan dit afvaltoerisme genereren.

c) risico van sluikstorten en vervuiling van andere fracties:

De retributieverhoging voor restafval heeft mogelijk een negatief effect op de mate van sluikstorten. Dit risico kan niet weggenomen worden, anders dan door acties specifiek gericht op het voorkomen van sluikstorten (via sensibiliserings- en handhavingsacties). Voor de aanpak van sluikstorten en zwerfvuil bestaat een apart 35-punten actieprogramma dat op 29/11/2007 werd goedgekeurd door het college van burgemeester en schepenen. Het risico op verminderde zuiverheid van de GFT-fractie neemt toe als gevolg van het grotere retributieverhaal met restafval. Het effect is echter moeilijk te voorspellen en dient in de praktijk opgevolgd te worden.

d) invloed van tariefstelling op afvalpreventie en selectieve inzameling:

Er bestaan geen wetenschappelijk onderbouwde studies die uit de exacte prijsverhoging van de retributie voorspellen hoe groot de restafvalreductie zal zijn. Dit is logisch omdat de effecten zeker niet alleen afhangen van de prijsverhoging, maar bv. ook sterk afhangen van hoe intensief over de verhoging wordt gecommuniceerd en van de kracht van de flankerende maatregelen zoals het gemakkelijker en goedkoper maken van afvalpreventiemaatregelen (thuiscomposteren, buurtcomposteren, papierafvalpreventie, ...).

(2) Verlaging van de retributie voor de GFT-fractie tot 0,80 euro voor een 60 liter-volume

Door de retributie voor GFT-afval te verlagen, wordt het prijsverschil met restafval groter hetgeen een extra stimulans voor selectieve inzameling van GFT met zich meebrengt (daar waar thuiscomposteren moeilijk of niet mogelijk is). Het risico op kwaliteitsverlies van het ingezamelde GFT neemt wel toe en dient goed opgevolgd te worden.

(3) Behoud van de retributie voor de PMD-fractie op 0,12 euro per zak

Het retributietarief voor PMD-afval blijft behouden. Het lage tarief voor de PMD-fractie is mogelijk doordat enkel de inzamelkosten gedekt moeten worden daar de verwerkingskosten door FOST Plus worden betaald.

De aanpassingen in het retributiesysteem, en de redenen daarvan, dienen intensief en helder te worden gecommuniceerd naar de burgers. Daarbij dient zeker ook te worden aangegeven wat de Stad Gent doet om de kostenstijging voor restafval te compenseren via het aantrekkelijker of gemakkelijker maken van manieren om afval te voorkomen dan wel te scheiden : geen verhoging PMD-retributie, daling GFT-retributie en verder zoals dat aan bod komt in de volgende acties: faciliteren thuiscompostering, premiereregeling voor herbruikbare luiers, faciliteren papierafvalpreventie, faciliteren betere scheiding van GFT-afval, ...

De sociale correctie voor de kosten van huisvuil waar sommige huisgezinnen in Gent recht op hebben, waarbij de tegemoetkoming omgezet wordt in het toekennen van gratis huisvuilzakken, zal aangepast worden in overeenstemming met de nieuwe retributie voor restafval. Op die manier behouden de betrokken gezinnen het aantal gratis huisvuilzakken of het aantal gratis ophalingen.

Stappenplan

Stappen	Timing	Betrokkenen	Bijkomende tijdsinspanningen	Bijkomende kosten
• vaststelling nieuwe tarieven	2008	Stad Gent IVAGO	-	-
• voorbereiding invoering nieuwe tarieven	2008	Stad Gent IVAGO	-	-
• toepassing nieuwe tarieven	2008	Stad Gent IVAGO	-	Aanpassing sociale correctie huisvuil

De benodigde communicatie rond de invoering van de nieuwe tarieven komt aan bod in actiecluster 10 (algemene sensibilisering en communicatie). Daarnaast zal ook in de aanvullende doelgroepgerichte acties aan communicatie en sensibilisering naar aanleiding van de retributieaanpassingen worden gewerkt.

Verwachte effecten

Financiële effecten via retributiesysteem

De retributieverhoging voor restafval zal leiden tot een hogere retributieopbrengst, die benut kan worden om de gestegen inzamel- en verwerkingskosten te financieren, maar ook om maatregelen te financieren die de

burger helpen om afval te voorkomen of te scheiden. De hogere retributieopbrengst zal dus voornamelijk aangewend worden voor de financiering van de belangrijke verhoging van de dotatie aan IVAGO. Deze dotatie zal, naast de uitvoering van het afvalpreventiebeleid, ook gebruikt worden voor bijkomende inspanningen in de reinheid van het openbaar domein en de strijd tegen zwerfvuil en sluikstorten.

De retributieverhoging voor restafval zal, samen met de andere acties uit het afvalpreventieplan, tot een daling van de hoeveelheid restafval leiden. Deze daling beperkt dus de te verwachten verhoging van de retributieopbrengsten (voor Stad Gent) en brengt een daling in verwerkingskosten (voor IVAGO) met zich mee omdat minder afval hoeft te worden verwerkt.

De retributieverlaging voor GFT zal vermoedelijk leiden tot een verhoogde hoeveelheid ingezameld GFT waardoor de uiteindelijke retributieopbrengst voor GFT niet drastisch zal wijzigen.

Verwachte effecten qua afvalvolumes

De retributieverhoging voor restafval zal in combinatie met een intensieve communicatie en de andere acties uit het afvalpreventieplan een effect hebben op de volumes aangeboden afval. Er mag een daling van het restafval en het totaalafval worden verwacht en een stijging van selectief ingezameld afval. Omdat de retributieverhoging voor restafval de andere specifieke maatregelen (zoals stimulering van thuiscompostering of verbeteren van de selectieve inzameling van GFT-afval) ondersteunt, waardoor het positieve effect van die specifieke maatregelen toeneemt, worden de effecten op de afvalomvang niet aan de retributieverhoging toegerekend, maar zullen deze terugkomen bij de andere acties (zoals bevordering van thuiscompostering, buurtcompostering, papierafvalpreventie, luierafvalpreventie, e.d.).

Indicatoren

Daling hoeveelheid restafval per inwoner

Daling hoeveelheid totaalafval per inwoner

2.2 GFT-fractie: preventie en selectieve inzameling

Inleiding

Een zeer belangrijk potentieel voor afvalpreventie bij huishoudens is de organische fractie van het huishoudelijk afval (Groente-, Fruit- en Tuinafval). Sorteerprouven van OVAM en IVAGO toonden aan dat in het stedelijk gebied van Gent nog ruim 100 kg per inwoner aan organische fractie in het restafval zit; dit is meer dan 50% van het restafval. Ook in het landelijk gebied is nog ruim 25% van het restafval organisch afval. Deze hoeveelheid organisch afval in het restafval kan via preventie en via verbetering van selectieve inzameling worden teruggedrongen.

Omwille van de specifieke situatie in Gent, met een landelijk gebied en een stedelijk gebied, vraagt de aanpak van de GFT-fractie een breed pakket van acties, waarbij zowel preventie als selectieve inzameling aan bod komen :

- *Gent landelijk gebied :*
preventie: uitbreiden thuiscomposteren (1) en stimuleren afvalarm (eco)tuinieren (2)
- *Gent stedelijk gebied met tuin :*
preventie: uitbreiden thuiscomposteren (1) en stimuleren afvalarm (eco)tuinieren met specifieke aandacht voor mogelijkheden in kleine stadstuinen (2)
- *Gent stedelijk gebied zonder tuin :*
preventie: buurtcomposteren (3)
selectieve inzameling: verbeteren selectieve inzameling (4)

Deze 4 pijlers voor de aanpak van de GFT-fractie worden hieronder verder uitgewerkt.

Huidige situatie

(1) Thuiscomposter

Thuiscomposter is in Vlaanderen een zeer succesvolle afvalpreventiemaatregel: in 2006 waren er gemiddeld 38 % thuiscomposteerders, waarvan 86 % het vakkundig goed doet. In stedelijk GFT-gebied lag het Vlaams gemiddelde in 2006 op 31% thuiscomposteerders¹.

Specifiek voor Gent zijn er geen recente gegevens beschikbaar over het percentage thuiscomposteerders. Wel is geweten dat sinds 1996 in totaal al 8.414 compostvaten verkocht werden. Uit een onderzoek bleek dat 27 % van de inwoners van Gent over een eigen composthoop of -vat beschikt.²

Via OVAM zijn gegevens beschikbaar uit 2003 over het aantal opgeleide en actieve compostmeesters per intergemeentelijk samenwerkingsverband. Uit dat overzicht komt IVAGO samen met Antwerpen naar voren als de samenwerkingsverbanden met het kleinste aantal actieve compostmeesters per 10.000 inwoners. Voor IVAGO zou het gaan om 2,0 actieve compostmeesters per 10.000 inwoners. Het Vlaamse gemiddelde bedroeg op dat moment 5,2³. Anno 2006 bedraagt het aantal actieve compostmeesters in Gent 50; dit correspondeert met 2,1 per 10.000 inwoners. Het ontwerp Uitvoeringsplan Milieubewust Beheer van Huishoudelijke Afvalstoffen stelt een doelstelling van 6,0 actieve compostmeesters per 10.000 inwoners voorop.

Volgens betrokkenen vanuit de Gentse compostmeesterwerking zelf is de gedrevenheid van de compostmeesters hoog maar kan de bekendheid van de compostwerking nog wel beter. Niet iedereen weet

---

¹ Bron: Ontwerp Uitvoeringsplan Milieubewust Beheer van Huishoudelijke Afvalstoffen

² Bron: Sensibilisering in het afvalbeleid een casestudy over de communicatiestrategie van IVAGO in de Gentse regio. Jo Desaeveer, VUB - 2000

³ Bron: Voortgangsrapportage 2002-2003 Uitvoeringsplan Organisch-Biologisch Afval

---

bijvoorbeeld dat composteren ook in kleine tuintjes mogelijk is⁴.

(2) Afvalarm (eco)tuinieren

Binnen ecotuinieren gaat steeds aandacht naar afvalarm tuinieren waarbij tuinafval verminderd wordt door de kringloop in de tuin te sluiten. Kringlooptuinieren resulteert in tijdwinst omdat men tijdrovende werkjes zoals wieden, maaien en snoeien minder vaak moet doen of omdat ze minder lang duren en omdat er minder tuinafval verwerkt moet worden. Met deze boodschap kan een brede doelgroep worden aangesproken en effectief worden bereikt (breder dan de vaak reeds bekende groep van milieugebreven tuiniers die open staan voor en actief zijn met ecotuinieren). Thuiscomposterende vormt een essentieel onderdeel van afvalarm (eco)tuinieren / kringlooptuinieren.

(3) Buurtcomposterende

Buurtcomposterende (of wijkcomposterende) is een optie in stedelijke gebieden waar thuiscomposterende nog weinig doorgedrongen is en ook moeilijk haalbaar is. Naast milieuwinst is een belangrijke meerwaarde van buurtcomposterende gelegen op het sociale vlak: buurtcomposterende kan leiden tot bevordering van sociale contacten in de buurt. Daarnaast kan het een waardevol sensibiliserend effect hebben.

Buurtcomposterende leunt vaak deels op vrijwilligerswerking om het betaalbaar te houden, maar vergt daarnaast wel professionele begeleiding. Een buurtcomposterende project kan bijvoorbeeld met beperkte coördinatie en begeleiding vanuit IVAGO of de Stad Gent worden opgehouden gedurende enkele uren per week, met een ondersteunende rol vanuit compostmeesters en andere vrijwilligers. Buurtcomposterende rust beter niet volledig op de schouders van vrijwilligers⁵. Buurtcomposterende zou bv. ook een sociaal tewerkstellingsproject kunnen zijn.

Dergelijke initiatieven vergen een goede voorbereiding, met het oog op een goede inplanting in de wijk, milieuvergunningaspecten, bodembescherming, borging van een goede compostering en kwaliteit van de compost, afzet van de compost, acceptatie door de buurt.

Voor een beeld van de wijze waarop buurtcomposterende kan worden opgezet, wordt hieronder kort de werking in Dilbeek (waar men reeds een lange en ruime ervaring bezit rond buurtcomposterende en er behoorlijk wat financiële middelen voor vrijmaakt) beschreven:

Een compostpaviljoen voor 300 gezinnen in Dilbeek wordt driemaal per week een uur geopend (éénmaal per week met aanwezigheid van een stadsmedewerker, twee maal per week met aanwezigheid van een vrijwilliger). Toezicht is nodig om de GFT kwaliteit te controleren om zo ongedierte te voorkomen. Benodigde tijdsbesteding:

- ca. 1 uur stadspersoneel per week voor het openen van compostpaviljoen. Ondertussen worden ook compostvaten verkocht;
- ca. 2 uur een vrijwilliger per week voor het openen van compostpaviljoen.

Daarnaast moet éénmaal per maand het compost omgezet worden. Dit wordt uitbesteed aan een sociale werkplaats. Het omzetten gebeurt door 4 man in een halve dag.

(4) Selectieve inzameling GFT

In het stedelijk gebied van Gent blijven er situaties waar preventie van de GFT-fractie via thuiscomposterende, ecologisch tuinieren of buurtcomposterende niet mogelijk is. Momenteel is er in het stedelijk gebied van Gent de mogelijkheid om GFT selectief aan te bieden. De kleinste GFT-container die wordt aangeboden is een 40 liter container; de inzameling van de GFT-fractie gebeurt om de 2 weken. In kleinere stadswoningen zonder tuin wordt GFT-afval dikwijls niet gescheiden aangeboden omwille van plaatsgebrek (geen stockageplaats voor een 40 liter container), het geringe prijsverschil tussen GFT en restafval en geurhinder/hygiëne. Om toch ook in deze situatie zoveel mogelijk GFT uit het restafval te halen, dient de selectieve inzameling van GFT verbeterd te worden.

⁴ Bron: bevraging operationele groep IVAGO

⁵ Bron: Verslagen van de VLACO-studiedag "Aan de slag met compostmeesters, vandaag en morgen" op 19 januari 2006

Het toetsingsmodel van OVAM voor de evaluatie van selectief ingezamelde stromen toonde aan dat bij afweging van economische en ecologische criteria het selectief inzamelen van GFT-afval, zowel in landelijk als in stedelijk gebied, zeker te verantwoorden is⁶.

Voorgestelde acties

De vier pijlers voor de aanpak van de GFT-fractie kunnen op de volgende manier concreet worden ingevuld:

(4) Stimulering van thuiscompostering door verbetering van de compostmeesterwerking, uitbreiding van het aanbod voorzieningen voor thuiscompostering, verlaging van de aankoopprijs voor voorzieningen voor thuiscomposteren, uitbreiding van de aankoopmogelijkheden van voorzieningen voor thuiscompostering en intensieve sensibilisering en communicatie

- Er wordt een aanwerving en opleiding van nieuwe compostmeesters tot het niveau van 4 actieve compostmeesters per 10.000 inwoners nagestreefd in 2013. Dit is te verantwoorden ten opzichte van het richtcijfer in het ontwerp UHA (6 per 10.000 inwoners), gezien het kleinere aandeel van huishoudens met een tuin in Gent. Dit betekent een verdubbeling van het huidige niveau: het aantal actieve compostmeesters zou moeten stijgen van 50 in 2006 naar 100 in 2013. Bij de uitbreiding van de actieve compostmeesterwerking dient intensief te worden samengewerkt met VLACO (Vlaamse Compostorganisatie).
- Voor de werving van bijkomende compostmeesters en de sensibilisering over thuiscomposteren zullen in overleg met de huidige compostmeesters en met Gebiedsgerichte Werking en Buurtwerk bijkomende kanalen aangewend worden, zoals publieke plaatsen (bv. bibliotheek, dienstencentra), tuincentra, wijkverenigingen, hobbyclubs, sociaal-culturele verenigingen en vormingsinstellingen.
- Door de uitbouw van een mobiele stand kunnen compostmeesters aanwezig zijn op evenementen als plantenbeurzen, openschooldagen, wijkfeesten, tuin- of milieubeurzen, e.d. Op dergelijke evenementen kunnen dan ook de materialen voor thuiscompostering (compostvaten,...) verkocht worden.
- Er wordt werk gemaakt van een continue motivatie en ondersteuning van de compostmeesters, bijvoorbeeld door de organisatie van opleidingen zoals "spreken voor groepen", een beloning,...
- De aankoopprijs van voorzieningen voor thuiscompostering wordt verlaagd van 13,75 euro voor een compostvat en 3,75 euro voor een beluchtingsstok naar 11 euro voor een compostvat en 3 euro voor een beluchtingsstok (prijzdaling van 20% naar analogie met GFT-retributiedaling).
- Bijkomende recipiënten voor thuiscompostering worden aangeboden (bv. stapelbare elementen voor mensen met veel tuinafval).
- Er wordt een onderzoek naar de mate van thuiscompostering in Gent (nulmeting) opgestart.
- Intensieve sensibilisering en communicatie specifiek rond thuiscompostering wordt voorzien (aanvullend op de algemene sensibilisering en communicatie in actiecluster 10).

Verder in het plan worden acties uitgewerkt die ook de stimulering van thuiscomposteren beogen, maar dan gericht op specifieke doelgroepen:

- Aanvullende doelgroepgerichte acties (zie actiecluster 9).

(5) Stimulering van afvalarm (eco)tuinieren door opleiding van de compostmeesters op dit vlak, vorming van een adviesloket voor ecologisch tuinieren en intensieve communicatie en sensibilisering (geïntegreerd met de communicatie en sensibilisering voor thuiscompostering)

- De compostmeesters worden bijkomend opgeleid op vlak van afvalarm (eco)tuinieren

---

⁶ Bron: Ontwerp Uitvoeringsplan Milieubewust Beheer van Huishoudelijke Afvalstoffen

- De mogelijkheid wordt nagegaan of Stad Gent aan haar inwoners gratis ecologisch tuinadvies kan aanbieden. Het gifvrij en afvalarm tuinieren zijn daarbij de uitgangspunten. Dit advies moet mensen in staat stellen om hun tuin om te vormen naar een meer ecologische tuin, waarbij minder tuinafval ontstaat. Voor terugkerende vragen wordt bekeken of een adviesverlening via telefoon, mail of brief kan volstaan. Voor andere aspecten worden plaatsbezoeken voorzien. Zowel grote landelijke tuinen als kleine stadstuinen komen hiervoor in aanmerking. Samenwerking met partners zoals Velt en medewerking van Dienst Buurtwerk en Gebiedsgerichte werking wordt nagestreefd.
- Intensieve sensibilisering en communicatie specifiek rond afvalarm (eco)tuinieren wordt voorzien (aanvullend op de algemene communicatie en sensibilisering in actiecluster 10).

(6) Uitbreiden van buurtcompostering door het aantal succesvolle buurtcomposteringen uit te bouwen van 1 naar 5 projecten in het stedelijk gebied, waarbij per project minstens 100 huishoudens hun GFT-afval laten composteren

Op dit moment vindt buurtcompostering in Gent enkel plaats in het Banierpark (wijk Dampoort). De ambitie is om in de planperiode het aantal succesvolle buurtcomposteringen uit te bouwen naar 5 stuks in het stedelijk gebied waarbij per project minstens 100 huishoudens hun GFT-afval laten composteren.

- In stadswijken waar thuiscomposteren moeilijk haalbaar is, zal de mogelijkheid tot buurtcompostering bekeken worden. Via Gebiedsgerichte Werking, Buurtwerk, Samenlevingsopbouw,... zal in deze wijken bij bewonersgroepen nagegaan worden of er interesse is voor dergelijk initiatief en of een voldoende ondersteuning door vrijwilligers kan gegarandeerd worden. Een deel van de compostmeesters kan worden betrokken bij de buurtcomposteringsinitiatieven. Projecten zullen dan, na een grondige voorbereiding en overleg met alle partners (o.a. IVAGO, Milieudienst, Gebiedsgerichte Werking, Groendienst, compostmeesters) en een grondige kostenevaluatie, één voor één uitgewerkt en geëvalueerd worden.

(7) Maximaliseren selectieve inzameling GFT-fractie in het stedelijk gebied

Daar waar preventie van GFT-afval niet mogelijk is, zal de selectieve inzameling van de GFT-fractie in het stedelijk gebied verbeterd worden door:

- Het vergroten van het prijsverschil tussen GFT- en restafval-ophaling (zie actiecluster 1)
- Het verhogen van de ophaalfrequentie van tweewekelijks naar wekelijks vanaf 2009.

Naast deze generieke maatregelen voor het stedelijk gebied worden verder in het plan acties uitgewerkt die ook de selectieve inzameling van de GFT-fractie beogen, maar ofwel een specifiek gebied beogen of een specifieke doelgroep:

- Ondergrondse afvalinzameling via sorteerstraten (zie actiecluster 7)
- Aanvullende doelgroepgerichte acties (zie actiecluster 9)
- Sensibilisering en communicatie – algemeen (zie actiecluster 10)

(8) Uitbreiden landelijk gebied

Door een deel van het verstedelijkt gebied om te schakelen naar het landelijk gebied kunnen er ongeveer 10.000 extra gezinnen aangesloten worden bij de verplichte selectieve GFT-inzameling. Gebieden die in aanmerking komen voor deze omschakeling zijn Malem, de as tussen Sint-Pietersstation en IVAGO en een gedeelte van Sint-Amandsberg en Gentbrugge. De overgang zal uiteraard begeleid worden met een gerichte informatiecampagne.

Stappenplan

Stappen	Timing	Betrokkenen	Bijkomende tijdsinspanningen	Bijkomende kosten
(4) Stimulering van thuiscompostering				
<ul style="list-style-type: none"> werving, opleiding, motivatie en ondersteuning van bestaande en bijkomende compostmeesters 	2008 – 2013	IVAGO	0,5 VTE/jaar	<ul style="list-style-type: none"> 100.000 € (aanleg extra demonstratieplaatsen en mobiele stand) 20.000 €/jaar (werving, opleiding en ondersteuning compostmeesters)
<ul style="list-style-type: none"> verlaging van aanschafkosten voor voorzieningen voor thuiscomposteren 	2008	IVAGO		4.000 €/jaar (eigen opleg van 10 € per compostvat na aftrek subsidies van 50% van Vlaams Gewest ; 400 vaten/jaar)
<ul style="list-style-type: none"> aanbieden van andere recipiënten voor thuiscomposteren 	2008-2013	IVAGO		4.000 €/jaar (Er kan aanspraak worden gemaakt op een Vlaamse subsidieregeling die 50% subsidie verstrekt voor de kosten voor aanschaf van composteringsvoorzieningen)
<ul style="list-style-type: none"> intensieve sensibilisering en communicatie specifiek rond thuiscompostering 	2008 – 2013	IVAGO		20.000 € gespreid over planperiode (campagne, communicatiebureau, drukwerk, ...)
<ul style="list-style-type: none"> onderzoek naar de mate van thuiscomposteren in Gent (nulmeting) 	2008	IVAGO		20.000 €
(5) Stimulering afvalarm (eco)tuinieren				
<ul style="list-style-type: none"> opleiding van bestaande en bijkomende compostmeesters 	2008 – 2013	IVAGO Milieudienst	Zit onder (1)	Zit onder (1)
<ul style="list-style-type: none"> adviesloket voor ecologisch tuinieren 	2008 - 2013	Milieudienst		10.000 € (samenwerking met externe partner, lesmateriaal, communicatie)
<ul style="list-style-type: none"> intensieve sensibilisering en communicatie specifiek rond afvalarm (eco)tuinieren 	2008 – 2013	Milieudienst IVAGO		Milieudienst: reguliere werking IVAGO: Zit onder (1)
(6) Uitbreiden buurtcompostering				
<ul style="list-style-type: none"> bevraging relevante wijken naar draagvlak voor buurtcompostering 	2008	IVAGO Milieudienst, Gebiedsgerichte Werking		
<ul style="list-style-type: none"> voorbereiding nieuwe buurtcomposteringsprojecten (mede aan de hand van evaluatie van huidig Banierpark-project) 	2008-2013	IVAGO Milieudienst, Gebiedsgerichte Werking, Groendienst	0,2 VTE/jaar per 2 paviljoenen (IVAGO)	
<ul style="list-style-type: none"> implementatie nieuwe buurtcomposteringsprojecten inclusief opvolging en evaluatie 	2009 – 2013	IVAGO Milieudienst, Gebiedsgerichte Werking,	0,2 VTE/jaar per 2 paviljoenen (IVAGO)	10.000 € per project (aanleg en inrichting compostpaviljoen na aftrek subsidies van 50% Vlaams Gewest)

Stappen	Timing	Betrokkenen	Bijkomende tijdsinspanningen	Bijkomende kosten
		Groendienst		
(7) Verbeteren selectieve inzameling GFT (stedelijk gebied)				
<ul style="list-style-type: none"> • verhogen van ophalingsfrequentie naar 1 x per week 	2008 (voorbereiding) 2009 (invoering)	IVAGO		100.000 € (stijgende inzamelkosten: extra wagen en extra milieuwerkers) 60.000 € voor 3.000 extra GFT recipiënten (40 l) voor andere huishoudens die overgaan tot selectief inzamelen van GFT-afval
<ul style="list-style-type: none"> • intensieve sensibilisering en communicatie specifiek voor gewijzigde GFT-inzameling 	2008-2009 (intensieve campagne) 2010-2013 (jaarlijkse communicatie)	IVAGO		5.000 €
(8) Uitbreiden landelijk gebied				
<ul style="list-style-type: none"> • 10.000 extra gezinnen voorzien van containers 	2009	IVAGO		200.000 € voor 10.000 extra restafvalcontainers en 10.000 extra GFT-containers

Verwachte effecten

(1) Thuiscomposter

Door sterk in te zetten op de stimulering van thuiscompostering moet het haalbaar zijn om 7,5% van de Gentse gezinnen alsnog aan te zetten tot thuiscompostering. Deze doelstelling komt neer op ongeveer 7.500 gezinnen die alsnog aan thuiscompostering gaan doen, verspreid over landelijk en stedelijk gebied. Voorzichtig rekenend met gemiddeld 100 kg GFT-preventie per thuiscomposterend gezin per jaar, leidt dit uiteindelijk tot 750 ton extra GFT-afvalpreventie per jaar. Deze reductie wordt gedurende de planperiode 2008-2013 geleidelijk aan opgebouwd.

(2) Afvalarm (eco)tuinieren

Deze actie ondersteunt de doelstelling van thuiscomposter. Het apart effect ervan kan niet ingeschat worden.

(3) Buurtcompostering

Als 500 huishoudens meedoen, met per huishouden ca. 100 kg GFT-afvalreductie, dan gaat het om ca. 50 ton afvalreductie per jaar. Ook deze reductie wordt geleidelijk aan opgebouwd.

Wat betreft de kostenaspecten door de veranderingen in ingezamelde afvalvolumes door toename van thuiscompostering/afvalarm (eco)tuinieren/buurtcompostering wordt ervan uitgegaan dat de vermindering in retributieopbengst ongeveer gecompenseerd wordt door de daling in inzamel- en verwerkingskosten.

(4) Selectieve inzameling

In 2006 beschikte ongeveer 10.500 gezinnen van de 70.000 gezinnen in het stedelijk gebied over een GFT-container (15%). Het aanbiedingspercentage van GFT-containers in stedelijk gebied bedraagt 29,2%. In het stedelijk gebied werd in 2006 in totaal 7.140.000 liter GFT-recipiënt ingezameld. Per gezin dat haar GFT-afval selectief inzamelt komt dit overeen met 680 liter. Met een gemiddeld GFT-gewicht per liter van 0,206 kg (dit was in 2006 het gemiddelde over alle GFT-inzamelingen in Gent) komt dit neer op 140 kg per gezin.

Doelstelling is om de hoeveelheid selectief ingezameld GFT-afval in het stedelijk gebied te verdubbelen (naast de beoogde groei in thuiscompostering) ten opzichte van de situatie in 2006.

Dit komt overeen met $(7.140.000 \times 0,206 / 1.000 =)$ 1.470 ton per jaar extra aan selectief ingezameld GFT-afval. De daling van het restafval hierdoor zal overeenkomstig zijn. Dit is een ambitieuze doelstelling maar met de nodige inzet moet dit haalbaar zijn omdat de huidige hoeveelheid selectief ingezameld GFT-afval per inwoner in het stedelijke gebied laag is.

(5) Uitbreiding landelijk gebied

Rekening houdende met 140 kg GFT per gezin produceren 10.000 gezinnen 1.400 ton GFT. Door deze 10.000 gezinnen aan te sluiten bij de verplichte selectieve GFT-inzameling en ervan uitgaande dat 40% van het GFT-afval van deze gezinnen nu al niet bij het restafval terechtkomt (15% via vrijwillige selectieve inzameling, 25% via thuiscompostering), zal 840 ton GFT uit het restafval gehaald worden. Als de helft daarvan met de selectieve GFT-inzameling wordt meegegeven en de andere helft via thuiscompostering verwerkt wordt, zal het restafval verminderd worden met 840 ton en het totaalafval met 420 ton.

Indicatoren

(1) Thuiscomposteren

- Aantal actieve compostmeesters per 10.000 inwoners, met een gedegen opleiding en vorming rond thuiscompostering en afvalarm (eco)tuinieren (doel is 4 goed opgeleide en actieve compostmeesters per 10.000 inwoners)
- Aantal thuiscomposteerders (nulmeting uit te voeren in 2008)
- Aantal verkochte compostvaten per jaar

(2) Afvalarm (eco)tuinieren

- Aantal deelnemers aan ecotuinteams

(3) Buurtcompostering

- Aantal geregistreerde gebruikers van de buurtcompostering (doel is 500 gezinnen)

(4) Selectieve inzameling

- Aantal ton GFT ingezameld in stedelijk gebied (totaal en per inwoner; hieraan is de doelstelling van verdubbeling in 2013 ten opzichte van 2006 gekoppeld)

(5) Uitbreiding landelijk gebied

- Aantal bijkomende gezinnen aangesloten bij het landelijk gebied

2.3 Papier- en kartonfractie: stimulering van preventie en selectieve inzameling

Inleiding

Huishoudelijk afval bestaat voor een aanzienlijk deel uit papier- en kartonafval. Daarvan wordt het grootste deel (15.000 ton per jaar) selectief ingezameld. Ondanks deze mogelijkheid van selectieve inzameling van papier en karton en gratis verwijdering ervan voor de burger, komt een deel van het papier en karton toch nog bij het restafval terecht, nl. 4.000 ton of ca. 10 - 15% van het restafval.

De preventiemogelijkheden voor papier- en kartonafval die nog potentieel voor verbetering hebben en zo de totale hoeveelheid afval helpen beperken, kunnen gegroepeerd worden in

- acties die ervoor zorgen dat een gezin minder papier- en kartonafval krijgt:
  - (1) stimuleren van het gebruik van anti-reclamestickers op brievenbussen
  - (2) promoten van inschrijving op Robinsonlijst en uitschrijven telefoongidsen
- acties die ervoor zorgen dat nog bruikbare papiervormen (voornamelijk boeken) hergebruikt worden in plaats van naar de papierinzameling te gaan
  - (3) promoten van kringwinkels, tweedehandsboekenwinkels en boekenmarkt

Verbeteren van de selectieve inzameling van de papier- en kartonfractie kan de hoeveelheid papier en karton in het restafval terugdringen.

- (4) sensibiliseren selectieve inzameling papier- en kartonafval

Huidige situatie

(1) Anti-reclamestickers op brievenbussen

Volgens een telling door de Post in 2007 draagt 24,8% van de brievenbussen in Gent een anti-reclamesticker. Een actie van het Gents Milieufrent met intensieve promotie en verspreiding van eigen stickers in een aantal wijken leidde tot een groei tot 50% van de brievenbussen in deze wijken met een anti-reclamesticker.

Alle nieuwkomers krijgen een anti-reclamesticker in hun welkomstpakket; andere inwoners kunnen een nieuwe sticker aanvragen bij IVAGO, de containerparken, de Milieudienst, de Stadswinkel, Dienstencentra,.... Een effectievere verdeling van de anti-reclamesticker naar alle burgers is opportuun.

Momenteel wordt in Gent enkel de NEE/NEE-sticker (geen ongeadresseerd drukwerk) verdeeld omdat in het verleden heel wat problemen met de naleving van de JA/NEE-sticker (wel regionale pers maar geen reclamedrukwerk) ondervonden werden.

In het 35-punten actieprogramma van Stad Gent voor de aanpak van sluikstorten en zwerfvuil werd de bepaling opgenomen dat opgetreden zal worden bij de niet-naleving van de antireclamesticker door bedelers.

(2) Inschrijven op Robinsonlijst, uitschrijven voor telefoongidsen

Er bestaan ook nog verschillende andere mogelijkheden voor burgers om de hoeveelheid papierafval aan de bron terug te dringen. Voorbeelden zijn

- inschrijven voor de Robinsonlijst waardoor geen geadresseerde reclame per post, telefoon, email en/of SMS meer ontvangen wordt;
- zich laten uitschrijven voor de papieren versie van de witte en gouden telefoongidsen.

TIP 1: Uitschrijven voor de papieren versie van de witte en gouden telefoongids doet u door te surfen naar www.1207.be, te klikken op "Wilt u liever geen papieren gids?" en uw gegevens in te vullen. Uw naam wordt dan geschrapd van de distributielijst voor de volgende edities van de Witte Gids en de Gouden Gids. Voor de regio Gent valt in 2008 de afsluitdatum van de distributielijst op 17/04/2008. U moet dus vóór die datum uitschrijven om in 2008 geen papieren telefoongidsen meer te krijgen.

TIP 2: Wilt u geen reclame op naam meer ontvangen van geen enkel bedrijf, dan kunt u zich inschrijven op de Robinson-lijst van uw keuze (Mail, Phone, e-Mail of SMS). Inschrijven is mogelijk via de website www.robinson.be of per brief aan : Robinson-lijst, BDMV, Buro&Design Center, Heizel Esplanade B46, 1020 Brussel. De gegevens die u bij uw inschrijving opgeeft (naam, adres, telefoon- of GSM nummer, e-mailadres), worden enkel opgenomen en gebruikt om er voor te zorgen dat u geen reclame op naam meer ontvangt.

Veel mensen zijn zich daar nog niet (goed) van bewust of willen er geen tijd en/of energie aan besteden. Door te informeren en te sensibiliseren, en door het de mensen gemakkelijker te maken om actie te ondernemen, kan hier resultaat worden geboekt.

(3) Kringwinkels, tweedehandsboekenwinkels, wekelijkse boekenmarkt

Een deel van het ingezamelde papierafval bestaat uit oude boeken. Voor deze boeken bestaat vaak nog een markt van hergebruik. De kringwinkels en tweedehandsboekenwinkels (oa. van Oxfam) zamelen oude boeken in en verkopen ze terug. Sinds september 2007 wordt in Gent wekelijks op zondag een tweedehandsboekenmarkt georganiseerd op de Ajuinlei waar ook particulieren terecht kunnen met hun boeken. De kostprijs voor een standplaats wordt bewust zeer laag gehouden (5 euro) zodat een breed publiek betrokken kan worden. Deze uitgebreide set aan afzetmogelijkheden voor oude boeken kan intensiever gepromoot te worden.

(4) Selectieve inzameling papier en karton

80% van de papier- en kartonfractie wordt reeds selectief ingezameld. Van het papier en karton dat nog in het restafval terecht komt is de helft nog recycleerbaar. Dit deel dient dus nog bij de selectief ingezamelde fractie terecht te komen. Verdere promotie van de selectieve inzameling is daarom nog nodig.

Voorgestelde acties

(9) Stimuleren van het gebruik (en verbeteren werking) van anti-reclamestickers op brievenbussen

- Een thuisbezorging van de anti-reclamesticker: de sticker kan vergezeld gaan van een sensibiliserende toelichting en een vermelding van de mogelijkheid om gevallen waarin de sticker niet gerespecteerd wordt door bedelers door te geven aan IVAGO.
- Zodra OVAM een sluitend protocol met de bedelers afgesproken heeft waarin de naleving van de anti-reclamestickers wordt opgenomen, kan de JA/NEE-sticker opnieuw verdeeld worden. Bundeling van klachten en rapportering ervan door IVAGO aan OVAM.
- Verhoging van het aantal gezinnen met een antireclame-sticker op de brievenbus van 24,8% in 2007 naar 35% in 2013 (extra 10% gezinnen).

(10) Verder promoten van inschrijven op Robinsonlijst, uitschrijven voor telefoongidsen

- Verdere promotie en facilitering van inschrijving op de Robinsonlijst: bv. door de opmaak van een sjabloonbrief die aan het Magazine voor Schoon Gent of de ophaalkalender kan worden toegevoegd.

- Verdere promotie van de mogelijkheid om zich uit te schrijven voor de witte en gouden telefoongids.

(11) Verder promoten van kringwinkel, tweedehandsboekenwinkels, wekelijkse boekenmarkt.

- Verdere promotie van kringwinkel en tweedehandswinkels voor boeken.
 → Bekendmaken van initiatieven voor boekeninzameling (bvb. Oxfam-actie)
 → Promotie van de zondagse boekenmarkt en mogelijkheden bieden dat particulieren met een kleine hoeveelheid boeken éénmalig gratis een standplaats kunnen krijgen

(12) Sensibiliseren selectieve inzameling papier en karton

- Verdere sensibilisering voor de selectieve inzameling van papier en karton wordt opgenomen in de algemene sensibilisering en communicatie (zie actie 10).

Stappenplan

Stappen	Timing	Betrokkenen	Bijkomende tijdsinspanningen	Bijkomende kosten
<u>(9) Stimulering van de antireclamesticker</u>				
• actieve verdeling van de anti-reclamesticker	2008-2013	IVAGO		
• opvolging werking JA/NEE sticker in overleg met OVAM	2008-2013	IVAGO		
<u>(10) Promoten Robinsonlijst en uitschrijving telefoongidsen</u>				
• promotie inschrijving Robinsonlijst	2008-2013	IVAGO		
• promotie uitschrijven telefoongidsen	2008-2013	IVAGO		
<u>(11) Promoten kringwinkel, tweedehandsboekenwinkels, wekelijkse boekenmarkt</u>				
• promotie kringwinkels en tweedehandswinkels voor boeken	2008-2013	IVAGO		
• promotie wekelijkse boekenmarkt op Ajuinlei	2008-2013	Milieudienst		300€/jaar voor éénmalige actie per jaar
<u>(12) Sensibiliseren selectieve inzameling papier en karton</u>				
• zie actiecluster 10				

Verwachte effecten

Op dit moment belandt ongeveer 19.000 ton papier en karton in het huishoudelijke afval. Ongeveer 80% daarvan is selectief ingezameld (15.000 ton); 20% daarvan maakt onderdeel uit van het restafval (4.000 ton). Doelstelling is om 2,5% van de totale hoeveelheid papier en karton (zowel selectief ingezameld als in het restafval) te voorkomen. Dit komt neer op 500 ton per jaar. Een belangrijk deel hiervan kan reeds worden bereikt door verhoging van het percentage huishoudens met een antireclame-sticker. Hiervoor wordt als doel gesteld dat dit percentage groeit van 24,8% in 2007 naar 35% in 2013. Een NEE/NEE-sticker voorkomt ca. 40 kg papierafval per huishouden. Als 10% meer huishoudens een dergelijke sticker hebben, wordt ongeveer 400 ton papier per jaar voorkomen.

Indicatoren

(1) Anti-reclamestickers op brievenbussen

- Aandeel brievenbussen met anti-reclamesticker (doel is om dit percentage te laten stijgen van 24,8% in 2007 naar 35% in 2013)

(2) Inschrijven op Robinsonlijst, uitschrijven voor telefoongidsen

- Aantal Gentenaars ingeschreven op de Robinsonlijst (in 2006: 1.735 Gentenaars)
- Aantal Gentenaars uitgeschreven voor de telefoongidsen (indien opvraagbaar)

(3) Kringwinkels, tweedehandsboekenwinkels, wekelijkse boekenmarkt

- Aantal (ton) boeken ingezameld in kringwinkels

(4) Selectieve inzameling papier en karton

- Aantal ton papier en karton selectief ingezameld , gecombineerd met resultaten uit sorteeranalyses van het restafval (aandeel papier en karton in het restafval)

2.4 Promotie van de herbruikbare luier

Inleiding

Uit de huisvuil-sorteeranalyse van OVAM (2001) blijkt dat gemiddeld 6 % van de totale hoeveelheid restafval bestaat uit wegwerpluiers⁷. Een gemiddeld kind in de luierleeftijd gebruikt al gauw zo'n 2.400 wegwerpluiers of 400 kg wegwerpluiers per jaar.

Om de hoeveelheid wegwerpluiers in het restafval te verminderen kan gewerkt worden op 2 sporen: 1) het promoten van het gebruik van herbruikbare luiers en 2) het organiseren van een selectieve inzameling van wegwerpluiers. Selectieve inzameling en recyclage van wegwerpluiers via het Knowaste-procédé is echter niet langer mogelijk omdat het Nederlandse bedrijf dat wegwerpluiers op deze manier recycleerde eind 2007 definitief de deuren sloot. OVAM zal in 2008 onderzoeken of vergisting van wegwerpluiers samen met GFT-afval een ecologische en economisch verantwoorde verwerkingsmethode is. Dit onderzoek van OVAM moet afgewacht worden vóór eventuele selectieve inzameling van wegwerpluiers opnieuw bekeken kan worden.

Huidige situatie

Het afvaleffect van herbruikbare luiers is niet gering: per baby die met katoenen luiers droog gehouden wordt, kan tot 1,1 ton restafval vermeden worden (luierperiode van ongeveer 2,5 jaar). De promotie van herbruikbare luiers kan daarmee tot een significante daling van het restafval leiden.

Promotie van de herbruikbare luier kan via de volgende deelacties worden ingevuld:

1. Uitwerken van een premieregeling voor ouders die voor herbruikbare luiers kiezen
2. Communicatie over herbruikbare luiers met oa. het organiseren van een info-avond rond de herbruikbare luier voor ouders en onthaalmoeders/crèches en verdere

Voorgestelde acties

(13) Uitwerken van een premieregeling voor ouders die voor herbruikbare luiers kiezen

- Per 1 januari 2009 wordt een premieregeling ingevoerd waarmee ouders die voor herbruikbare luiers willen kiezen aanspraak kunnen maken op (max.) 100 euro premie bij aanschaf van herbruikbare luiers. Doelstelling is om 3% van de gezinnen met baby's te bereiken.

(14) Communicatie over herbruikbare luiers met oa. het organiseren van een info-avond rond de herbruikbare luier voor ouders en onthaalmoeders/crèches

- Via relevante verspreidingskanalen, zoals materniteitsafdelingen van ziekenhuizen, gynecologen, mutualiteiten en kinesisten, wordt informatie over de herbruikbare luier en de premieregeling verspreid. Ook in de algemene communicatie- en sensibiliseringscampagne in het kader van het afvalpreventieplan (actiecluster 10) zal de nodige aandacht uitgaan naar communicatie over de herbruikbare luier.
- Rond het moment van invoering van de premieregeling zullen informatie-avonden worden georganiseerd, in het bijzonder voor onthaalmoeders en crèches maar ook voor geïnteresseerde (aanstaande) ouders die voor de keuze van type luier staan.

---

⁷ Bron: website OVAM: Er wordt geschat dat Vlaanderen per jaar ongeveer 70.000 ton vuile wegwerpluiers moet verwerken. Daar komt nog een berg van meer dan 30.000 ton wegwerpincontinentiemateriaal van ziekenhuizen en bejaardentehuizen bij. In totaal gaat het om meer dan 100.000 ton. Deze fractie vult maar liefst 8,51% van de restafvalzak.

Stappenplan

Stappen	Timing	Betrokkenen	Bijkomende tijdsinspanningen	Bijkomende kosten
(13) Uitwerken premieregeling voor ouders die voor herbruikbare luiers kiezen				
<ul style="list-style-type: none"> Uitwerking premieregeling 	2008-2013	Milieudienst		9.000 €/jaar vanaf 2009 (100 € premie, bij 3% van 3.000 geboortes per jaar)
(14) Promoten herbruikbare luier				
<ul style="list-style-type: none"> Communicatie over herbruikbare luier 	2008-2013	Milieudienst IVAGO		IVAGO: als onderdeel algemene communicatie Milieudienst: 2.000 € (opmaak folder en drukwerk)
<ul style="list-style-type: none"> Organiseren info-avond rond de herbruikbare luier voor onthaalmoeders/crèches/ouders 	2009	Milieudienst		300€/jaar

Verwachte effecten

Ervaringen in Leuven, waar men al langer met een premie van 100 euro werkt, wijzen uit dat ongeveer 3% van de ouders kiest voor herbruikbare luiers en daarbij beroep doet op de premieregeling. Een premie kan de initiële financiële drempel verlagen, maar onzeker blijft in hoeverre het resultaat beperkt blijft tot het belonen van de reeds overtuigden. Het is niet geweten hoeveel procent van de ouders momenteel zonder premieregeling reeds kiest voor herbruikbare luiers. Als aangenomen wordt dat de premieregeling leidt tot een verdubbeling van het aantal ouders dat kiest voor herbruikbare luiers (van 1,5% naar 3%), dan leidt deze maatregel tot ongeveer 20 ton afvalpreventie per jaar (1,1 ton wegwerpluierafval per baby die wordt voorkomen bij 1,5% van 3.000 geboortes per jaar).

De daling van de kosten voor inzameling en verwerking zal ongeveer gelijk zijn aan de verminderde retributieopbrengst.

Indicatoren

Aantal ouders dat kiest voor herbruikbare luiers, te meten via het aantal verleende premies (doel is 3% vanaf 2009)

2.5 Grofvuil: preventie en optimalisatie ophaling aan huis

Huidige situatie

In Gent gebeurt de grofvuilophaling aan huis tweemaal per jaar gratis op vastgelegde data, vermeld op de ophaalkalender. Daarbij dient metaal, hout en brandbaar afval gescheiden aangeboden te worden. Naast de huis-aan-huis inzameling kan grofvuil ook op aanvraag en tegen betaling (50 euro per 5 m³) aan huis opgehaald worden.

Brandbaar grofvuil is zowel in volume als qua verwerkingskosten een belangrijke component van het huishoudelijke afval. In 2006 ging het om de volgende hoeveelheden:

- 8.669 ton gebracht naar de containerparken;
- 1.661 ton ophaling aan huis.

Om deze hoeveelheden te reduceren is preventie de belangrijkste factor. Kringwinkels spelen daarbij een essentiële rol, herbruikbare goederen krijgen via deze weg een tweede leven. Gent doet het relatief goed qua hoeveelheid herbruikbare goederen (7,3 kg/inw. ingezameld; 3,7 kg/inw hergebruikt in 2006) maar verdere intensieve promotie van de kringwinkel is nodig (1).

Daarnaast dient ook de ophaling van grofvuil aan huis geoptimaliseerd te worden door het organiseren van grofvuilophaling op aanvraag (2). Optimalisatie van de grofvuilinzameling op containerparken komt aan bod in actiecluster 6.

Omschrijving

(1) Kringwinkel

Via de kringwinkel wordt hergebruik van goederen gerealiseerd. Vraag en aanbod dienen daarbij in evenwicht te zijn. De kringwinkels zijn vrij goed bekend maar nog niet alle burgers weten dat zowel goederen gekocht als aangeboden kunnen worden bij de kringwinkels. De inzamelkant is nog altijd minder bekend dan de verkoopkant van de kringwinkel, en de verkoopkant verliest nog altijd moeilijk het imago van een 'armemensen-winkel'. Via communicatie en sensibilisering kan de kringwinkel verder gepromoot worden.

(2) Grofvuilophaling op aanvraag

Heel wat steden en gemeenten hebben reeds de inzameling van grofvuil op aanvraag ingevoerd. Belangrijkste redenen zijn de vervuiling van het straatbeeld en het probleem van afvaltoerisme uit omliggende gemeenten die betalende inzameling hebben ingevoerd. Er bestaan verschillende systemen: met of zonder vaste ophaaldata, met of zonder een beperkt aantal gratis ophalingen, ...

Voordelen van (een meer betalende) grofvuilophaling op aanvraag zijn:

- het straatbeeld wordt niet meer ontsierd door massa's afval;
- de burger krijgt concrete informatie voor het aanbieden van afval, en kan zelf kiezen wanneer zijn afval wordt opgehaald: betere service voor de burger;
- betere beheersing van de afvalstromen, en dus betere recyclage;
- geen afvaltoerisme uit omliggende gemeenten, die een betalende grofvuilophaling hebben;
- mogelijkheid voor stimulering van het gebruik van de kringwinkel.

Voorbeeld Sint-Niklaas:

- startjaar:	2006
- wanneer:	op aanvraag zonder vaste datums
- kostprijs:	2x gratis; bijkomende ophaling betalen in functie van hoeveelheid en type afval
- welk afval:	max. 2 m ³ afval wordt in vier gesorteerde fracties aangeboden: AEEA, hout, metalen en brandbaar grofvuil; ongesorteerd afval wordt niet opgehaald (als iemand anders het grofvuil door elkaar haalt, moet de aanvrager het opnieuw ordenen)
- werkwijze:	na telefonische aanvraag wordt een datum afgesproken voor de ophaling; de vier fracties worden apart opgehaald door de reinigingsdienst met het oog op recyclage (dus vier aparte ophaalwagens!)
- evaluatie:	De netheid van de straten is er sterk op verbeterd. De hoeveelheid opgehaald grofvuil daalde van ca. 726 ton in 2005 naar ca. 300 ton in 2006; de hoeveelheid grofvuil ingezameld op het containerpark bleef ongeveer stabiel met ca. 820 ton in 2005 en ca. 790 ton in 2006.

Het ontwerp Uitvoeringsplan Milieuverantwoord Beheer van Huishoudelijke Afvalstoffen beveelt aan de minimumfrequentie van de ophaling op aanvraag op te trekken tot 4x per jaar vanaf 2010, tenzij uit een evaluatie van de inzameling van grofvuil via het toetsingsmodel blijkt dat 2x per jaar voldoende is. Ten aanzien van de retributie beveelt het ontwerp Uitvoeringsplan Milieuverantwoord Beheer van Huishoudelijke Afvalstoffen aan om in 2010 voor het niet-recycleerbare grofvuil een prijs van 0,22 euro per kg danwel 35 euro per m³ te hanteren (of 0,5 euro per aanleverbeurt en 0,14 euro per kg danwel 22 euro per m³).

Voorgestelde acties

(15) Verder promoten kringwinkel

- Bij overschakeling naar ophaling grofvuil op aanvraag wordt bij de oproep consequent gewezen op de mogelijkheid om herbruikbare goederen naar de kringwinkel te brengen of door de kringwinkel op te laten halen. Daarbij worden de contactgegevens van de dichtstbijzijnde kringwinkel doorgegeven.
- Op containerparken worden herbruikbare goederen apart ingezameld. Deze worden daar periodiek door een kringwinkel opgehaald (zie actie 6).
- Organiseren van halfjaarlijkse wijkinzamelingen van textiel in samenwerking met de kringwinkels
- Uitwerken van aandachttrekkende / ludieke acties, wedstrijden, cursussen (bv. patchwork oud textiel, meubelrestyling, e.a.,...).
- Ondersteuning communicatie kringwinkel door IVAGO.
- Aanspreken van bijkomende communicatiekanalen: bv. de containerparken

(16) Grofvuilophaling op aanvraag

- In de loop van 2009 bij invoering diftar op containerparken wordt overgeschakeld op een grofvuilophaling op aanvraag. Het is van belang om de grofvuilophaling aan huis goed af te stemmen op de inzameling van grofvuil op de containerparken (zie actie 6). Grofvuilophaling op aanvraag kan op volgende wijze georganiseerd worden:

De fracties die aangeboden kunnen worden zijn metaal, hout en brandbaar grofvuil. Per ophaling wordt er een tarief aangerekend in functie van het aangeleverde gewicht van hout en brandbaar grofvuil. Tevens wordt er een aanrijkost aangerekend per ophaling waarbij de eerste ophaalbeurt gratis gebeurt. Voor metaal dient enkel de eventuele aanrijkost te worden betaald. De tariefstelling wordt weergegeven in onderstaande tabel:

Tarieven grofvuilophaling op aanvraag		
Beurt	Aanrijtarief	Kost per kilo (te verbranden grofvuil)
Eerste	0 €	200 kg gratis, > 200 kg = 75 €/ton
Tweede	5 €	75 €/ton
Volgende	5 €	150 €/ton

Een inzameling op aanvraag is mogelijk op een 20-tal dagen in het jaar (1 datum per 14 dagen waarbij de precieze datum afhankelijk is van het stadsdeel waar de ophaling moet gebeuren). Inzameling op een andere datum dan de vastgelegde datum kan tegen een comforttarief van 20 euro aanrijtarief en 150 euro per ton brandbaar afval.

Op basis van de weging wordt er een factuur opgestuurd naar de aanvrager. Indien deze factuur niet tijdig wordt betaald is er geen nieuwe aanvraag mogelijk op dit adres/ deze aanvrager.

- Intensieve communicatie en sensibilisering over de overschakeling naar ophaling op aanvraag en gecombineerd met de communicatie en sensibilisering rond de overschakeling naar diftar op containerparken (zie actiecluster 6).
- Opvolging, evaluatie en zonodig bijsturing tijdens of na het eerste jaar na invoering.

Stappenplan

Stappen	Timing	Betrokkenen	Bijkomende tijdsinspanningen	Bijkomende kosten
(15) Verder promoten kringwinkel				
• promoten hergebruik via kringwinkel bij ophaling op aanvraag	2008-2013	IVAGO		
• inzamelen herbruikbare goederen op het containerpark	2008-2013	IVAGO Kringwinkels		
• uitwerken aandacht-trekkende acties	2008-2013	IVAGO Kringwinkels		ca. 5.000 € (voor organisatie aandachttrekkende acties)
• ondersteuning communicatie door IVAGO	2008-2013	IVAGO		
• aanspreken van bijkomende communicatiekanalen	2008-2013	IVAGO		
(16) Grofvuilophaling op aanvraag				
• voorbereidend onderzoek gekoppeld aan onderzoek invoering diftar	2008	IVAGO	0,1 vte IVAGO (in 2008)	
• intensieve communicatie en sensibilisering rond overschakeling	2008 – 2009	IVAGO	0,2 vte IVAGO (in 2008 en 2009)	ca. 20.000 € (ontwikkeling communicatieplan en -materiaal)
• overschakeling naar ophaling op aanvraag	2009	IVAGO	0,2 vte IVAGO	180.000 € voor ophaalvoertuigen met weeginstallatie 40.000 € voor beheer oproepen
• opvolging, evaluatie en bijsturing	2009 – 2013	IVAGO	0,1 vte IVAGO	

Verwachte effecten

Verwachte effecten qua afvalvolumes

De actie zal leiden tot een toename van het hergebruik van afgedankte goederen en tot een afname van het (aan huis ingezamelde) grofvuil.

Voor de toename van hergebruik van afgedankte goederen via kringwinkels wordt tegen 2013 een stijging van ca. 25% ten opzichte van 2006 verwacht. Een stijging met 25% correspondeert met 217 ton extra per jaar (in 2006 : 3,7 kg per inwoner komt overeen met 870 ton per jaar). Deze stijging kan deels ook via andere acties uit het afvalpreventieplan tot stand komen (zoals de invoering van diftar op containerparken, zie actie 6, en de promotie van de kringwinkel met het oog op papierafvalpreventie, zie actie 3).

Doordat het nieuwe systeem van grofvuilophaling meer betalend zal zijn dan het oude systeem, kan uitgegaan worden van ca. 30% minder grofvuil aan huis ingezameld; dit zou een reductie met ongeveer 500 ton per jaar betekenen. Deze reductie is een gevolg van:

- de toename van hergebruik van afgedankte goederen;
- een verschuiving van de niet-recycleerbare fractie naar recycleerbare fracties;
- een netto-afname van afvaltoerisme naar Gent;
- een verschuiving naar inzameling op de containerparken.

Verwachte financiële effecten

Door de ophaling op aanvraag zullen de inzamelkosten voor grofvuilophaling aan huis worden beïnvloed, evenals de opbrengsten via retributies. Voorlopig kan er van uitgegaan worden dat er een stijging in inzamelkosten mag worden verwacht (doordat planning en logistiek per ingezamelde hoeveelheid meer tijd zullen vergen) die globaal gesproken ongeveer kan worden gecompenseerd door een stijging in retributie-opbrengst en daling van het aangeboden volume.

Indicatoren

- Hoeveelheid hergebruikte goederen via kringwinkel
- Daling hoeveelheid huis-aan-huis ingezameld niet-recycleerbaar grofvuil
- Daling totale hoeveelheid niet-recycleerbaar grofvuil (inzameld aan huis en op containerparken)

2.6 Invoering diftar op containerparken en overige optimalisatie van inzameling op containerparken

Huidige situatie

De inwoners van Gent kunnen terecht op zeven containerparken (inclusief Destelbergen). Ieder gezin beschikt over een toegangkaart en jaarlijks 24 gratis beurten. Nadien moet 2,50 euro per beurt worden betaald. 64% van de Gentse gezinnen gebruikt de toegangkaart 6 keer of minder per jaar, 20% van de Gentse gezinnen gebruikt de toegangkaart tussen de 7 en 12 keer per jaar. Slechts 16% van de Gentse gezinnen gebruikt de toegangkaart meer dan 12 keer per jaar.

Op de containerparken worden ruim 40 afvalstromen selectief ingezameld. Enkel voor bouw- en sloopafval, voertuigonderdelen (oa. banden) en KGA gelden maximum hoeveelheden voor gratis aflevering en worden kosten aangerekend bij grotere hoeveelheden. De tarieven voor bouw- en sloopafval zijn:

Bouw- en sloopafval	Gratis hoeveelheid	Kostprijs
gemend steenpuin	max. 10 zakken met inhoud van 50 liter per dag (0,50 m ³)	2,70 € per 1/10 m ³
roofing	niet toegelaten op gewone containerparken	13,50 € per 1/10 m ³
asbestcement	niet toegelaten op gewone containerparken	5,50 € per 1/10 m ³
gipskarton	max. 1/10 m ³ (= ong. 5 m ²)	13,50 € per 1/10 m ³ (= ong. 5 m ²)

De afgelopen jaren laten een opvallend sterke groei zien in het aanbod van sommige op de containerparken aangeboden afvalstromen. Daarmee is ook het totale aanbod in ton per jaar sterk gestegen (25% groei in 2 jaar tijd). Onderstaande tabel geeft de cijfers voor 4 sterk toegenomen fracties en voor het totale aanbod (waar ook nog vele andere fracties deel van uitmaken).

	2004 (ton)	2005 (ton)	2006 (ton)	Toename in 2006 sinds 2004
Bouw- en sloopafval	15.437	19.276	20.816	35%
Tuinafval	11.568	12.656	13.187	14%
Brandbaar grofvuil	7.458	8.458	9.398	26%
Hout	4.949	6.132	6.795	37%
Totaal aanbod op containerparken	48.636	57.144	60.981	25%

Mogelijke oorzaken voor deze sterke toename zijn

- de invoering van diftar op containerparken in vele omliggende gemeenten waardoor afvaltoerisme naar Gent ontstaat;
- de aanvoer van bedrijfsafval door voornamelijk kleine zelfstandigen (tuinier, klusjesman) zonder dat daar een reële prijs voor wordt betaald.

Om een verdere stijging van het aangeboden afval op de containerparken door afvaltoerisme en de aanvoer van bedrijfsafval te vermijden, maar tevens om het principe 'de vervuiler betaalt' ook op de containerparken

beter tot zijn recht te laten komen, is een invoering van diftar op de containerparken in Gent op zijn plaats (1). Dit sluit aan bij de aanbevelingen uit het ontwerp Uitvoeringsplan Milieubewust Beheer van Huishoudelijke Afvalstoffen.

Andere acties die kunnen zorgen voor een verbetering van de inzameling op de containerparken zijn:

- faciliteren van correcte selectieve inzameling op containerparken (2): De signalisatie op de containerparken werd recent al aangepakt met gebruik van kleurenzones, nummering en pictogrammen. Er loopt een proefproject met afvalconsulenten die de bezoekers op de containerparken aanzetten om hun afval beter te sorteren. Dit wordt ondersteund door spandoeken met het thema 'voorsorteren begint thuis'.;
- borging van voldoende containerparken bij nieuwe stadsontwikkeling (3).

Omschrijving

(1) Invoering diftar op containerparken

Er bestaan verschillende manieren waarop diftar op containerparken gerealiseerd kan worden. Daarbij wordt meestal gewerkt met een betalend deel (voor bv. niet-recycleerbare fracties en relatief dure recycleerbare fracties) en een niet-betalend deel (voor recycleerbare fracties waarvan de verwerking relatief goedkoop is). Enkele voorbeelden van mogelijke aanpak:

1. Diftar containerpark zonder weegbrug
  - Vast toegangsbedrag voor betalend gedeelte, onafhankelijk van type en volume van het afval
  - Variabel toegangsbedrag
    - Vast tarief afhankelijk van type voertuig en aangeboden fracties
    - Volumeafhankelijk tarief per fractie
2. Diftar containerpark met weegbrug
  - Gewichtsaafhankelijk tarief per fractie
  - Gewichtsaafhankelijk totaal tarief zonder onderscheid in aangeboden fracties

De retributies op containerparken moeten goed afgewogen worden tegen de aangebrachte hoeveelheden en de kosten die ontwijkgedrag zoals thuisverbranden, sluikestorten en zwerfvuil kunnen teweegbrengen. Het ontwerp Uitvoeringsplan Milieuverantwoord Beheer van Huishoudelijke Afvalstoffen beveelt aan om containerparken in te delen in een betalend en een niet-betalend gedeelte en daarbij grofvuil steeds duurder te tarifieren dan recycleerbare afvalfracties⁸.

(2) Faciliteren van correcte selectieve inzameling op containerparken

Een overzichtelijk containerpark dat het voor de bezoekers gemakkelijk maakt om vlot en snel de weg te vinden tussen de vele containers faciliteert selectieve inzameling. Een duidelijk plannetje en goede signalering, en een doordachte opstelling van de containers zijn enkele belangrijke aandachtspunten. Wanneer diftar (al dan niet via weegbruggen) wordt ingevoerd, is een doordachte inrichting nog eens extra belangrijk. De afvalconsulenten kunnen een belangrijk rol spelen bij de selectieve inzameling op de containerparken. Ook voorsorteren thuis is essentieel voor een vlotte en correcte inzameling op het containerpark.

---

⁸ Bron: Ontwerp Uitvoeringsplan Milieubewust Beheer van Huishoudelijke Afvalstoffen

(3) *Borging van voldoende containerparken bij nieuwe stadsontwikkeling*

Bij nieuwe stadsontwikkeling is het van belang om na te gaan of er nood is aan een nieuw containerpark in de buurt. Deze containerparken moeten oordeelkundig verspreid zijn over het grondgebied van de gemeente. Containerparken moeten optimaal bereikbaar zijn voor de inwoners. Ook de openingsuren spelen hierbij een cruciale rol.

Voorgestelde acties

(17) Invoering diftar op containerparken

- In 2008 dient de invoering van diftar op de containerparken te worden voorbereid via een praktisch onderzoek om de details van de invoering optimaal in te vullen. Belangrijk bij de invoering van diftar is de afstemming op de deels betalende grofvuilophaling op aanvraag (zie actiecluster 5). Bij de precieze invulling van de invoering van diftar op de containerparken is het van belang goed rekening te houden met de praktische uitvoerbaarheid voor zowel burger als het containerparkpersoneel, het beleid in de omliggende gemeenten, het principe van 'de vervuiler betaalt', beperking van de risico's van afvaltoerisme en ontwijkgedrag.
- Na het voorbereidend onderzoek in 2008 wordt in 2009 een diftar-systeem op de containerparken ingevoerd,
  - * met de volgende aandachtspunten:
    - o hergebruik van afgedankte goederen wordt geoptimaliseerd door samenwerking met de kringwinkel bij het voorsorteren van grofvuil. Herbruikbare goederen kunnen op het niet-betalende deel worden afgegeven;
    - o als toegangsbewijs kan de huidige toegangsbadge verder gebruikt worden of kan op langere termijn overgeschakeld worden op de elektronische identiteitskaart;
  - * en volgens de volgende principes:
    - o Op vijf van de zeven parken wordt een hoogtebarrière van 1,85 meter geplaatst zodat bestelwagens, lichte vrachtwagens en monovolumewagens met een hoogte van méér dan 1,85 meter niet meer binnen kunnen. Deze vijf parken zijn
      - Gent – Gasmeterlaan
      - Gentbrugge – Jan Samijnstraat
      - Drongen – Koninginnelaan
      - Wondelgem – Industrieweg
      - Destelbergen – Stapsteenweg
    - o Op de twee resterende parken (Gent-Proeftuinstraat en Oostakker-Lourdesstraat) wordt een weegbrug geïnstalleerd die de voertuigen kan wegen.
    - o Op de vijf parken met een hoogtebarrière wordt een lengtemeting uitgevoerd om het tarief te bepalen.
    - o Ieder gezin krijgt jaarlijks 12 vrije toegangsbeurten. Na het opgebruiken van deze beurten kan men enkel nog terecht op een park dat is uitgerust met een weegbrug.
    - o Afhankelijk van de lengte van het aangeboden voertuig of de voertuigcombinatie wordt het tarief (aantal aan te rekenen beurten) bepaald en wordt eventueel de toegang geweigerd.

Voertuig, inclusief aanhangwagen	5 containerparken	Gent-Proeftuinstraat en Oostakker-Lourdesstraat
Lengte < 6,5m	1 beurt	1 beurt
Lengte > 6,5 m en < 8,5 m	2 beurten	2 beurten
Lengte > 8,5 m	Niet toegelaten	Wegen (tarieven zie volgende tabel)
Hoogte > 1,85 m	Niet toegelaten	Wegen (tarieven zie volgende tabel)

- o Op de vijf parken met een hoogtebarrière blijven er volumebeperkingen op steenpuin (max. 1 m³) en gipskarton (max 0,1 m³).
- o Fietsers en voetgangers wordt maar een halve beurt aangerekend.
- o Om een vrij eenvoudige aanrekening toe te laten worden voor het gewogen afval de volgende tarieven voorgesteld

Tonnage	Selectief afval	Brandbaar afval
0-1000 kg	€ 25 / ton	€ 75 / ton
> 1000 - 2000kg	€ 50 / ton	€ 150 / ton
> 2000 kg	€ 75 / ton	€ 200 / ton

- o Alle selectief aangevoerde afvalstoffen worden tegen eenzelfde tarief aangerekend. Bepaalde afvalstoffen zoals steenpuin, papier en glas worden daardoor duurder. Voor andere afvalstoffen zoals roofing of asbesthoudende materialen is er een prijsdaling.
  - o Het brandbaar afval wordt aangerekend aan het hoogste tarief, conform de aanbevelingen van het ontwerp Uitvoeringsplan Milieuverantwoord Beheer van Huishoudelijke Afvalstoffen.
  - o Betaling zal kunnen gebeuren door gebruik te maken van de meest courante elektronische betalingsmethodes (proton, bancontact) of met contant geld. Het opsturen van een factuur of een betalingsuitnodiging zou eventueel in optie kunnen gebeuren tegen een meerkost.
- Intensieve communicatie en sensibilisering over de overschakeling naar diftar op containerparken en gecombineerd met de communicatie en sensibilisering rond de overschakeling naar grofvuilophaling op aanvraag (zie actie 5).
- Opvolging, evaluatie en zonodig bijsturing tijdens of na het eerste jaar na invoering.

(18) Faciliteren van correcte selectieve inzameling op containerparken

- Rekening houdende met een optimale ruimtebenutting, vermindering van het risico op filevorming, optimale sortering,... dient de containerparkinrichting afgestemd te worden op de concrete invoering van diftar op de containerparken. Ook de meest ideale teambezetting van ieder containerpark (rekening houdend met alle relevante taken op het park) dient te worden bekeken.
- De afvalconsulenten krijgen een belangrijke rol bij het begeleiden van de selectieve inzameling. Voldoende opleidingen zullen voorzien worden.
- Verdere samenwerking met kringwinkels wordt uitgebouwd om hergebruik van afgedankte goederen te stimuleren via optimale aandacht daarvoor op de containerparken.

(19) Borging van voldoende containerparken bij nieuwe stadsontwikkeling

- Bij nieuwe stadsontwikkeling (grootschalige woningbouw) dient te worden nagegaan of de bestaande containerparken voldoende of dat er nood is aan een nieuw containerpark.

Stappenplan

Stappen	Timing	Betrokkenen	Bijkomende tijdsinspanningen	Bijkomende kosten
(17) Invoering diftar op containerparken				
• voorbereidend onderzoek	2008	IVAGO	0,25 vte IVAGO	
• intensieve communicatie en sensibilisering rond overschakeling	2008 – 2009	IVAGO	0,2 vte IVAGO (in 2008 en 2009)	ca. 40.000 € (ontwikkeling communicatieplan en -materiaal)

Stappen	Timing	Betrokkenen	Bijkomende tijdsinspanningen	Bijkomende kosten
• overschakeling naar diftar op containerparken	2009	IVAGO	1 vte IVAGO (in 2008 en 2009, voor implementatie)	600.000 €
• opvolging, evaluatie en bijsturing	2009 – 2010	IVAGO	0,2 vte IVAGO (in 2009 en 2010)	
(18) Faciliteren van correcte selectieve inzameling op containerparken				
• implementeren uitkomsten van voorbereidend onderzoek inzake ideale containerparkorganisatie	2010-2013	IVAGO	0,5 vte IVAGO (in 2009 en 2010)	Herinrichtingskosten zijn opgenomen bij (1)
• uitbouwen rol afvalconsulenten	2009-2013	IVAGO	0,1 vte IVAGO	ca. 30.000 € voor extra opleidingen, vorming e.d.
• samenwerking met Kringwinkels om op de containerparken hergebruik van afgedankte goederen te optimaliseren	2008 – 2013	Kringwinkels IVAGO	0,1 vte IVAGO 0,1 vte Kringwinkels (in 2009 en 2010)	
(19) Borging van voldoende containerparken bij nieuwe stadsontwikkeling				
• borging van voldoende containerparken en optimale invulling ervan	2008-2013	Stad Gent IVAGO	Afhankelijk van ontwikkeling nieuw containerpark	Afhankelijk van ontwikkeling nieuw containerpark

Verwachte effecten

Verwachte effecten qua afvalvolumes

De actie zal naar verwachting de volgende effecten hebben:

- aanzienlijke afname van aanbod van fracties waarvoor betaald moet worden (grofvuil, bouw- en sloopafval, tuinafval, ...) door toename afscheiding van recycleerbare fracties, toename thuiscompostering (tuinafval), afvoer via andere kanalen (bv. bouw- en sloopafval via containers), vermindering afvaltoerisme, ...;
- toename van aanbod van goedkope recycleerbare fracties door verschuiving aanbod;
- toename hergebruik van afgedankte goederen.

De grootte van de effecten zal sterk afhangen van de precieze invulling van het diftarsysteem, te bepalen in het voorbereidende onderzoek in 2008.

Voorlopig wordt aangenomen dat de volgende verschuivingen haalbaar zijn (mede op basis van ervaringen uit andere gemeenten die diftar op containerparken hebben ingevoerd):

- 20% afname van grofvuil, 25% afname van bouw- en sloopafval, 20% afname van tuinafval en 15% afname van houtafval; dit betekent een reductie ter grootte van in totaal ca. 11.000 ton per jaar;
- een toename in het aanbod van goedkope recycleerbare fracties zoals metalen, papier en karton, ... ter grootte van in totaal ca. 2.000 ton per jaar;
- een toename van het hergebruik van afgedankte goederen, ter grootte van in totaal ca. 217 ton, als gezamenlijk resultaat van deze en andere acties zoals grofvuilophaling aan huis op aanvraag (zie actiecluster 5);
- een toename van afvalpreventie via thuiscompostering & afvalarm tuinieren e.d., afname van afvalaantrekking uit andere gemeenten, toename van afvoer via andere reguliere kanalen, e.d. ter grootte van ca. 5.000 à 5.500 ton.

Verwachte financiële effecten

De verwachte verschuivingen zorgen voor aanzienlijke veranderingen in retributie-opbrengsten op de containerparken en in kosten voor verwerking van de afvalfracties, beide in gunstige zin.

Indicatoren

- Daling hoeveelheid grofvuil, bouw- en sloopafval, groenafval en houtafval op de containerparken
- Stijging hoeveelheid recycleerbare fracties (per fractie) op de containerparken

2.7 Verbetering selectieve inzameling door ondergrondse inzameling en bouwreglementering

Inleiding

Sommige Gentse wijken zijn zeer dichtbebouwd; er zijn kleine woningen zonder tuin of koer aanwezig en er is weinig plaats om de verschillende afvalfracties bij te houden. Om deze problematiek te ondervangen en zo selectieve inzameling van diverse fracties in deze wijken te faciliteren kunnen er wijkgebonden ondergrondse sorteerstraten voorzien worden (1). Deze actie wordt ook ingezet om de selectieve inzameling van GFT-afval in het stedelijk gebied te stimuleren (zie actiecluster 2).

In het Algemeen Bouwreglement van de Stad Gent werden geen bepalingen opgenomen (uitgezonderd een verbod op stortkokers) met betrekking tot een optimale logistiek voor afvalinzameling (bij bv. appartementsgebouwen). Een actie met effecten op de langere termijn is het opnemen van dergelijke bepalingen voor grote meergezinswoningen in het Algemeen Bouwreglement (2).

Huidige situatie

(1) Selectieve inzameling via ondergrondse sorteerstraten

Systemen voor ondergrondse inzameling bestaan doorgaans uit meerdere ondergrondse afvalcontainers (een ondergrondse sorteerstraat), waarbij zich bovengronds een reeks zuilen bevindt waarin het afval wordt gedeponeerd. De openingen en luiken van de zuilen zijn telkens aangepast aan het type fractie. Men beperkt het gebruik van zo'n ondergrondse sorteerstraat tot bewoners van de omliggende straten via een toegangskaart, die meteen ook als betaalkaart functioneert.

Ondergrondse inzameling vergt aanzienlijke investeringen die zich pas op de langere termijn terugverdienen uit besparingen op de inzamelkosten. Omdat het systeem echter veel niet-financiële voordelen met zich meebrengt gaat het om een verantwoorde investering.

Een ondergrondse sorteerstraat resulteert in een toename van selectieve inzameling, in het bijzonder voor de GF(T)-fractie. Dit GFT heeft wel een minder goede zuiverheidsgraad dan het GFT opgehaald in het landelijk gebied (de zuiverheidsgraad is vergelijkbaar met deze voor GFT ingezameld bij hoogbouw).

Daarnaast hebben dergelijke voorzieningen tal van andere voordelen:

- geen verkeerde aanbiedingen meer (verkeerde fractie, verkeerde dag);
- minder sluikstort (geen effect op zwerfvuil);
- toegankelijk, gebruiksvriendelijk en servicegericht naar de bevolking;
- goede zuiverheid van papier, glas en PMD;
- minder plaatsinname dan bij het gebruik van 'klassieke' vuilnisbakken;
- minder zichtbaar en zorgen voor een aangenamer straatbeeld;
- weinig of geen geurhinder, omdat het ondergronds koeler is;
- (geen bewakingspersoneel nodig zoals bij bovengrondse sorteerstraten).

Voorbeeld: Antwerpen

Op het Groeningerplein in Antwerpen (Borgerhout) werd in 2006 een ondergrondse sorteerstraat geïnstalleerd. Er werden 7 ondergrondse containers geïnstalleerd waar vijf fracties kunnen worden aangeboden (rest, PMD, glas, GFT en papier en karton – voor de fracties GFT en papier en karton zijn er telkens 2 containers omdat deze anders te zwaar worden om uit te put te tillen). De toegang tot de ondergrondse containers wordt (behalve voor glas) beperkt tot de buurtbewoners. Deze kregen een bewonerspasje, dat als een bankkaart- of protonkaart werkt. Bij gebruik gaat er een bepaald bedrag af, afhankelijk van het type fractie. Het sorteerstraatje is heel de week open van 6 tot 22u (nachtlawaai). Twee maal per week worden de containers geledigd.

Van de 850 potentiële gebruikers maken er 475 effectief gebruik van. Wekelijks worden er 900 stortingen genoteerd.

(2) Voorwaarden m.b.t. afval voor grote meergezinswoningen in het Algemeen Bouwreglement van de Stad Gent

Appartementen, studio's, kamers beschikken meestal niet over veel plaats om de selectief ingezamelde afvalfracties te stockeren. Om bij nieuwbouw en renovatie een optimaal afvalbeheer te stimuleren, kunnen bepalingen inzake afval opgenomen worden in het Algemeen Bouwreglement.

Voorbeeld: Bornem

Stedenbouwkundige verordening inzake parkeren en stallen van auto's en fietsen en realisatie van berguimten [gecoördineerde versie besluit bestendige deputatie 08-02-2007 gemeente Bornem]:

"Oppervlaktes van gemeenschappelijke bergingen: Bij het (her-)bouwen of uitbreiden van een meergezinsgebouw of het verhogen van het aantal woningen in een gebouw moet er in of buiten het gebouw op eigen perceel een verluchte, overdekte ruimte worden voorzien voor het opslaan van huishoudelijk afval. Deze ruimte is minimaal 2 m² per woning met een maximale totale oppervlakte van 21 m²."

Voorgestelde acties

(20) Aanbieden van voorzieningen voor de selectieve inzameling via ondergrondse sorteerstraten

→ In de periode 2008-2013 wordt via proefprojecten ervaring opgebouwd met ondergrondse sorteerstraten.

In eerste instantie worden mogelijke locaties geïnventariseerd en gescreend op hun mogelijkheden om een dergelijk ondergronds sortersysteem uit te bouwen. Het kan hierbij gaan om locaties binnen bestaande wijken (al dan niet n.a.v. de heraanleg van het openbaar domein). Daarnaast moet bij stadsontwikkeling- en stadsvernieuwingsprojecten (bij voorkeur reeds in de planingsfase) de aanleg van een ondergrondse sorteerstraat steeds meegenomen te worden.

Elementen die van belang zijn bij de screening van de geschiktheid van een locatie zijn: mogelijkheden voor ruimtelijke inpassing, bewonersdichtheid, aanwezigheid van ondergrondse nutsvoorzieningen, bodemgesteldheid, sluikestortproblemen, ...

Mogelijke locaties voor de plaatsing van de eerste ondergrondse systemen zijn:

- 10 restafvalcontainers op de pleinen van de diverse randgemeenten
- 10 restafvalcontainers in de binnenstad op dicht bevolkte locaties (bv. Ledeberg, studentenbuurt)
- 30 containerstraten in de omgeving van hoogbouwresidenties (bv. Nieuw-Gent, Watersportbaan) die naast restafval ook de mogelijkheid bieden om PMD, glas, papier en eventueel GFT in te zamelen

Naast de keuze van geschikte locaties is ook de systeemkeuze van belang. Hierbij moeten de verschillende systemen voor ondergrondse inzameling die op de markt worden aangeboden worden vergeleken (voor- en nadelen) en kunnen andere steden naar hun ervaringen gevraagd worden. De ondergrondse systemen moeten voorzien worden van een diftarsysteem en toegankelijk zijn met kaart of badge.

Vervolgens kan gefaseerd (verspreid over de planperiode) aanbesteding en implementatie van de ondergrondse inzamelingsssystemen per locatie plaatsvinden.

- Per locatie is een aparte voorlichtings- en sensibiliseringsinspanning nodig naar de omwonenden die gebruik kunnen maken van de ondergrondse inzameling (afh. van de samenstelling van een wijk kunnen aanvullend doelgroepgerichte campagnes worden ingezet).
- Tijdens en na de implementatie dient aandacht te worden besteed aan monitoring van de inzamelresultaten, de bevindingen van de gebruikers, e.d. om een goede evaluatie te kunnen maken en zonodig bij te kunnen sturen.

(21) Verbeteren van voorzieningen voor selectieve inzameling via bouwreglementering

- Onderzoeken of het huidige bouwreglement kan aangepast worden met het oog op verbetering van de voorzieningen voor selectieve inzameling in meersgezinswoningen.
- Promoten van ondergrondse afvalinzamelsystemen bij de bouw of renovatie van grotere residenties.

Stappenplan

Stappen	Timing	Betrokkenen	Bijkomende tijdsinspanningen	Bijkomende kosten
(20) Verbeteren voorzieningen voor selectieve inzameling via ondergrondse inzameling				
• onderzoek naar geschikte locaties en systeemkeuze	2008 (nadien permanent bij opportuniteiten)	IVAGO		-
• aanbesteding en begeleiding implementatie	2009 – 2013	IVAGO	0,2 vte IVAGO	Aanleg: 15.000 € per ondergrondse container (incl. betonput, zuil, hard- en software voor registratie, plaatsing) (bij nieuwbouwprojecten kan ong. 1.000 € uitgespaard worden) (50% subsidie voor een groot deel van de kosten kan verkregen worden). Inzameling: kan door de leverancier van de ondergrondse containers gedaan worden (proeffase). Nadien door IVAGO zelf: 100.000 € (voertuig + 1 vte)
• communicatie en sensibilisering naar omwonenden	2009 – 2013	IVAGO	0,2 vte IVAGO	5.000 € (communicatiemateriaal)
• opvolging, evaluatie en bijsturing	2009 – 2012	IVAGO	0,2 vte IVAGO	
(21) Verbeteren voorzieningen voor selectieve inzameling via bouwreglementering				
• analyse en doorvoering aanpassingen in bouwreglementering	2008-2009	IVAGO Milieudienst Dienst Stedenbouw en Ruimtelijke Planning		

Verwachte effecten

Verwachte effecten qua afvalvolumes

Gezien de voorlopig nog geringe schaalgrootte van de toepassing van ondergrondse inzameling zal het effect op de totale afvalvolumes voor Gent binnen deze planperiode verwaarloosbaar klein zijn. Op langere termijn kan het effect substantieel worden als ondergrondse inzameling op grotere schaal zou worden toegepast. Het dan te verwachten effect is een vermindering van de hoeveelheid restafval per inwoner door

toename van selectieve inzameling. De evaluaties van de beoogde eerste toepassingen van ondergrondse inzamelingen zullen beter inzicht geven in de mate waarin dit in de Gentse praktijkomstandigheden mag worden verwacht.

Het effect van de aanpassingen in de bouwreglementering op de afvalvolumes tijdens de planperiode is eveneens gering. Een wezenlijk effect op de totale cijfers mag hoogstens pas op langere termijn worden verwacht.

Verwachte financiële effecten

Voor ondergrondse inzameling geldt dat de ophaling van alle afvalfracties door 1 arbeider kan plaatsvinden met beperkte handelingen. Het lijkt erop dat de inzameling hierdoor in zijn totaliteit goedkoper kan worden, ook als rekening wordt gehouden met benodigd onderhoud, reiniging, e.d. Het voorbereidende onderzoek zal hier nader inzicht in kunnen verschaffen.

Indicatoren

- Aantal gebruikers van ondergrondse inzamelsystemen
- Ingezamelde afvalstromen via ondergrondse inzamelsystemen (per fractie per gebruiker)

2.8 Verbetering van preventie, scheiding en verwijdering van KKMO-afval

Inleiding

De politieverordening op het ophalen van huishoudelijk afval in Gent laat toe dat wekelijks 3 huisvuilzakken aangeboden worden. De afvalproductie van KKMO's (kleine KMO's en zelfstandigen) is vaak beperkt tot deze hoeveelheid waardoor dit bedrijfsafval vaak met de ophaalronde van huishoudelijk afval wordt meegegeven en dus bij het huishoudelijk afval gerekend wordt. Op dit moment is vermoedelijk zo'n 5% van het opgehaalde huishoudelijk afval afkomstig van KKMO's⁹. In kader van de hoofddoelstelling van dit afvalpreventieplan, nl. het reduceren van de hoeveelheid restafval, lijkt het belangrijk om het aandeel KKMO-afval in huisvuilzakken aan te pakken, ook al gaat het om bedrijfsafval en niet om huishoudelijk afval. Verminderen van de hoeveelheid KKMO-afval in grijze huisvuilzakken vraagt

- stimulering van preventie en selectieve inzameling van KKMO-afval
- een diepgaand onderzoek naar de mogelijkheden om KKMO-afval af te splitsen van HA

Huidige situatie

(1) Preventie en selectieve inzameling van KKMO-afval

Kleine KMO's en zelfstandige ondernemers zijn niet de doelgroep van de standaard communicatie en sensibilisering van IVAGO over afvalpreventie en selectieve inzameling. In kader van de voornoemde problematiek lijkt het opportuun om deze doelgroep toch specifiek aan te spreken over deze thema's.

(2) Afsplitsing KKMO-afval van huishoudelijk afval

Om daadwerkelijke acties voor te stellen om het KKMO-afval af te splitsen van het HA is een diepgaand en specifiek onderzoek nodig. Momenteel zijn er immers zeer weinig cijfers bekend over het aandeel KKMO-afval in huisvuilzakken.

Voorgestelde acties

(22) Stimuleren van preventie en selectieve inzameling van KKMO-afval

- Er zal een specifieke communicatie over afvalpreventie en selectieve inzameling naar de kleine KMO's en zelfstandigen gebeuren. Hiervoor zal een aparte brochure worden ontwikkeld, die effectief verspreid dient te worden onder KKMO's. Daarbij kan worden samengewerkt met op KKMO's gerichte intermediairen (bedrijvenverenigingen e.d.).
- Aansluitend bij het thema preventie en selectieve inzameling dient de bestaande dienstverlening van IVAGO aan kleine en middelgrote ondernemingen, winkels en horecabedrijven bekender gemaakt te worden bij KKMO's. Door de wettelijke bepalingen toe te lichten en de financiële voordelen (factuur in de verf te zetten, kunnen ook KKMO's gesensibiliseerd worden om hun afval via een bedrijfsafvalinzameling mee te geven en niet langer aan te bieden met huisvuilzakken.
- Handhaving zal belangrijk zijn om de verschillende acties op te volgen.

(23) Onderzoeken van de mogelijkheden om KKMO-afval af te splitsen van HA

- Er dient een diepgaand onderzoek te gebeuren naar de mogelijkheden om KKMO-afval af te splitsen van huishoudelijk afval. Via een bevraging van de betrokken sector kan het aandeel bedrijfsafval in het huishoudelijk afval, de betrokken kleine KMO's en zelfstandigen en de bereidwilligheid vanuit de sector naar een andere aanpak in kaart gebracht worden.

---

⁹ Bron: Actualisering afvalcorrectiefactor intercommunale IVAGO, eindrapport, WES, 2006

Stappenplan

Stappen	Timing	Betrokkenen	Bijkomende tijdsinspanningen	Bijkomende kosten
(22) Stimuleren van preventie en selectieve inzameling van kKMO-afval				
<ul style="list-style-type: none"> gerichte communicatie en sensibilisering, over afvalpreventie en afvalscheiding, en over de bestaande bedrijfsafvalinzameling 	2008-2013	IVAGO	0,1 vte IVAGO	ca. 20.000 (ontwikkelen communicatiemateriaal, evt. voorlichtingsavond voor bedrijvenverenigingen);
(23) Onderzoek naar mogelijkheden om kKMO-afval af te splitsen van HA				
<ul style="list-style-type: none"> onderzoek naar mogelijkheden afscheiding van bedrijfsafval 	2008	IVAGO		25.000 € voor uitbesteding onderzoek
<ul style="list-style-type: none"> implementatie van de resultaten uit het onderzoek 	2009-2013			Afhankelijk van het onderzoek

Verwachte effecten

Volgens een schatting van WES is op dit moment ongeveer 5% van het opgehaalde huishoudelijk afval afkomstig van KKMO's. Dit zou neerkomen op ongeveer 1.500 ton restafval per jaar. De actie heeft als doel hiervan zoveel mogelijk uit het huishoudelijk afval te halen. Het onderzoek zal moeten aantonen welke hoeveelheid haalbaar is.

Indicatoren

Afhankelijk van resultaten onderzoek :

- hoeveelheid afgescheiden bedrijfsafval van KKMO's uit het huishoudelijk afval

2.9 Aanvullende doelgerichte acties

Inleiding

Verschillende doelgroepen verdienen binnen het afvalpreventiebeleid van de Stad Gent extra aandacht, bijvoorbeeld omdat de doelgroep via algemene communicatie en sensibilisering maar beperkt bereikt wordt en/of omdat de doelgroep door bijzondere kenmerken of omstandigheden om een aangepaste benadering vraagt.

Die extra aandacht moet doelgroepspecifiek worden ingevuld, dat wil zeggen rekening houdend met de bijzonderheden van de betreffende doelgroep. Concreet worden aanvullende acties voor volgende doelgroepen geformuleerd:

1. anderstaligen
2. kansarmen
3. bewoners hoogbouw
4. senioren
5. studenten
6. jongeren

Huidige situatie

(1) anderstaligen

Communicatie en sensibilisering rond afvalpreventie en selectieve inzameling door IVAGO gebeurt standaard in het Nederlands en via kanalen die anderstaligen vaak niet bereiken. Er bestaan wel enkele projecten door bv. onthaalbureau Kom-Pas Gent en ING vzw. Toch vormen anderstaligen een belangrijk aandeel in de Gentse bevolking. Het loont dan ook de moeite om inspanningen te doen om ook de anderstalige bevolking te bereiken. Zaken als thuiscomposteren, composteren in volkstuintjes, gebruik van de containerparken en van de kringwinkels verdienen daarbij in ieder geval aandacht, want deze blijken nog onvoldoende gekend te zijn. Ook kennis over en respect voor de aanbiedingsregels dienen aandacht te krijgen.

(2) kansarmen

Kansarmoede wordt veroorzaakt door factoren zoals langdurige werkloosheid, armoede, sociale segregatie en het behoren tot een etnisch-culturele minderheid. Voor gezinnen die leven in kansarmoede is afvalpreventie en selectieve inzameling geen vanzelfsprekendheid. Kansarmen worden best bereikt via de zogenaamde intermediairen, zoals OCMW, huisvestingsmaatschappijen, buurtwerkers, maatschappelijk werkers e.d.. De prioriteiten van intermediairen voor deze doelgroep, liggen begrijpelijkerwijs niet bij afvalpreventie en selectieve inzameling. Nochtans kunnen ze hierin ook een belangrijke rol spelen.

(3) bewoners hoogbouw

Het voorkomen van incorrecte afvalaanbieding, sluikestorten, misbruik van de verzamelcontainers bij hoogbouw vereist veel controle en aandacht, maar die is er veelal niet. Sommige huisvestingsmaatschappijen werken met huisbewaarders/huismeesters, die een nuttige rol spelen bij afvalscheiding maar omwille van hun breed takenpakket niet voldoende aandacht kunnen besteden aan dit aspect. Ook IVAGO levert heel wat inspanningen naar deze doelgroep toe, zoals bv. met de actie "Schoon Gent begint hier".

(4) senioren

Gent telt meer dan 66.000 55-plussers, of zo'n 28% van de bevolking. Senioren worden goed bereikt via het

Stadsmagazine en het Magazine voor Schoon Gent. Ze zijn meestal goed geïnformeerd over afvalpreventie en selectieve inzameling. Daarnaast zijn vele senioren ook actieve vrijwilligers.

(5) studenten

Gent telt zo'n 55.000 universiteits- en hogeschoolstudenten waarvan ongeveer 45% kotstudenten zijn. Informeren en sensibiliseren van (kot)studenten vraagt een continue inspanning gezien elk academiejaar nieuwe studenten brengt. Alle 1^e-jaarsstudenten krijgen nu reeds een studentenfolder met daarin onder meer info over hoe ze de ophaalkalender kunnen opvragen. IVAGO toont zich verder regelmatig op studentenevenementen en er worden berichtjes geplaatst op o.a. de UGent-website. Toch worden veel studenten nog niet bereikt met de communicatie- en sensibiliseringsacties.

(6) jongeren

Werken aan afvalpreventie begint bij sensibilisering van jongeren. Scholen vormen hierbij een belangrijk kanaal. Gent kent een intensieve en succesvolle MOS-scholenwerking. Deze scholenwerking is niet enkel belangrijk voor de sensibilisering van de jongeren zelf, maar bereikt ook de ouders (en grootouders) van de jongeren. Een blijvende inspanning gericht op samenwerking met scholen is dus op zijn plaats. Daarnaast kunnen jongeren ook bereikt worden via acties buiten de schoolomgeving.

Voorgestelde acties

Voor alle genoemde doelgroepen geldt dat aanvullende doelgroepgerichte acties bij voorkeur samen met de meest relevante intermediaren voor die betreffende doelgroep worden ingevuld. Zij hebben bij uitstek goed zicht op hoe de aanvullende acties het meest zinvol kunnen worden uitgewerkt, en zij zullen bovendien een belangrijke rol spelen bij de uitvoering van die acties.

Verder dienen acties uitgewerkt te worden die, waar mogelijk, een structurele gedragswijziging realiseren en daardoor een blijvend effect hebben.

Per doelgroep kan in principe de volgende aanpak worden gevolgd:

- a) voorbereiding (in samenwerking met relevante intermediaren nader verkennen welke behoeften er precies zijn voor de betreffende doelgroep en hoe die ingevuld kunnen worden);
- b) ontwikkelen plan van aanpak in samenwerking met intermediaren;
- c) ontwikkelen doelgroepspecifiek communicatie- en voorlichtingsmateriaal;
- d) uitvoeren plan van aanpak;
- e) opvolging, evaluatie en zonodig bijsturing.

(24) Afvalpreventie-acties gericht op anderstaligen

- De ontwikkeling van visueel communicatiemateriaal over afvalpreventie (met de nadruk op thuis-compostering) en selectieve inzameling via huis-aan-huis inzameling en containerparken.
- Periodieke opleiding van de (nieuwe medewerkers van) intermediaren zodat zij als belangrijke tussenschakel de boodschap rond afvalpreventie en selectieve inzameling doorgeven. Zij worden daarbij voorzien van praktische hulpmiddelen zoals visueel communicatiemateriaal, voorlichtingsfilm,...
- In samenwerking met de intermediaren projecten opzetten specifiek gericht op anderstaligen:
  - gezamenlijk bezoek aan het containerpark met praktische uitleg over de sorteerregels
  - gezamenlijk bezoek aan de kringwinkel met promotie van zowel de inzamelkant als de verkoopkant
  - infodagen thuiscomposteren waarbij het composteren stap voor stap gedemonstreerd wordt en het nodige materiaal aangekocht kan worden
  - integratie in volkstuintjes-projecten met aandacht voor afvalarm tuinieren

- ontwikkelen van een voorlichtingsfilm over afvalpreventie en selectieve inzameling die vertoond kan worden op plaatsen waar veel anderstaligen komen (wachtruimte bevolkingsdienst, OCMW, asielcentra,...)
- onthaalburen vinden voor anderstaligen die oa. ook uitleg geven over afval

(25) Afvalpreventie-acties gericht op kansarmen

- De intermediairen zoals OCMW, huisvestingsmaatschappijen, buurtwerking, veldwerkers e.d., op een weinig tijdrovende manier toch sterker bij het afvalpreventiebeleid betrekken
  - via een regelmatig te organiseren korte briefing voor nieuwkomende medewerkers
  - door hen te voorzien van praktische hulpmiddelen waarmee naar de doelgroep toe effectieve voorlichting en sensibilisering kan plaatsvinden (bv. via een op de doelgroep toegespitste brochure of korte voorlichtingsfilm).
- In samenwerking met de intermediairen projecten opzetten specifiek gericht op kansarmen:
  - gezamenlijk bezoek aan de kringwinkel met promotie van zowel de inzamelkant als de verkoopkrant
  - thuiscomposteren promoten door een demodag waarbij het nodige materiaal (compostvat, verluchtingspook, houtsnippers) gratis verdeeld wordt

(26) Afvalpreventie-acties gericht op hoogbouw

- Uitbreiding van de actie "Schoon Gent begint hier" van IVAGO waarbij bijkomend 3 mensen ingezet worden die bij sociale hoogbouw helpen om de zaken in goede banen te leiden, stukken grofvuil te verwijderen en een correcte scheiding van afval in de afvallokalen te stimuleren. Het project kan ondersteund worden door vrijwilligers.
- Ondersteuning van het pilootproject 'onthaalburen' van Samenlevingsopbouw Gent. Daarbij kunnen nieuwe bewoners van hoogbouw terecht bij onthaalburen die hen oa. rechtstreeks tonen hoe de afvalsortering gebeurt. De onthaalburen krijgen een korte opleiding over afvalinzameling. Indien het pilootproject succesvol blijkt, kan het concept van onthaalburen op dezelfde manier uitgewerkt worden als het concept van compostmeesters.

(27) Afvalpreventie-acties gericht op senioren

- Verdere sensibilisering van senioren via de seniorenwerking, de Clubhuizen voor Senioren, de lokale dienstencentra van OCMW
- Senioren specifiek vragen en aanmoedigen om een taak als actieve vrijwilliger op te nemen in oa de compostmeesterwerking, als onthaalbuur,...

(28) Afvalpreventie-acties gericht op studenten

- De anti-reclame brievenbussticker wordt actief verdeeld naar studenten door deze ter beschikking te leggen bij universiteiten en hogescholen en effectief te verspreiden in studentenbuurten.
- Na vernieuwing van de IVAGO-website wordt deze via email actief gepromoot bij de studenten. Via de email worden studenten aangemoedigd om de ophaalkalender voor hun wijk aan te vragen.
- Naar buitenlandse studenten, die door de taalverschillen niet altijd goed op de hoogte zijn van het sorteerverhaal, wordt het visueel communicatiemateriaal (zie actie anderstaligen) verspreid. In de projecten die door de studentenambtenaar worden uitgewerkt (engelstalige studentenwebsite, brochure voor Erasmusstudenten) wordt een luik afval voorzien.
- Jaarlijks wordt een infovergadering voor koteigenaars georganiseerd waar onder andere de verplichtingen inzake selectieve inzameling worden toegelicht en gevraagd wordt om een bergruimte te voorzien en voldoende recipiënten ter beschikking te stellen van de studenten.

- In het project “sensibilisering van studenten ter voorkoming van studentgebonden overlast”, dat georganiseerd wordt door de preventieambtenaar en de studentenambtenaar, wordt ook het thema afval uitgewerkt.

(29) Afvalpreventie-acties gericht op jongeren

- Verderzetten van het thema afval in de MOS-werking op scholen.
- Jongeren buiten scholen informeren en sensibiliseren over afvalpreventie op een voor hen aantrekkelijke manier, bv via SMS, internetacties, ludieke acties en wedstrijden.
- In samenwerking met de Jeugddienst afvalarme activiteiten promoten door
- uitwerken van een hoofdstuk afval in de fuifbrochure met aandacht voor afvalpreventie en selectieve inzameling
  - verderzetten van de promotie van herbruikbare bekertjes bij fuiven en activiteiten (uitleendienst IVAGO en/of eigen voorraad herbruikbare bekertjes)
  - opstarten van een “kippenprojecten” waarbij jeugdverenigingen die op kamp gaan, zowel vanuit Gent als naar Gent, kampkippen krijgen om het GFT-afval tijdens het kamp te verwerken. De kippen kunnen na afloop van het kamp geadopteerd worden door kampdeelnemers.

Stappenplan

Stappen	Timing	Betrokkenen	Bijkomende tijdsinspanningen	Bijkomende kosten
(24) Aanvullende acties gericht op anderstaligen	2008 – 2013	IVAGO Milieudienst intermediairen	0,5 vte IVAGO	ca. 30.000 € voor ontwikkeling doelgroepspecifiek communicatiemateriaal (bv. sterk gevisualiseerde brochure, voorlichtingsfilm)
(25) / (26) Aanvullende acties gericht op kansarmen / hoogbouw	2008 – 2013	IVAGO Milieudienst intermediairen		ca. 30.000 € voor ontwikkeling doelgroepspecifiek communicatiemateriaal (bv. voorlichtingsfilm, krachtige compacte brochure) ca. 150.000€/jaar voor 3 extra personeelsleden
(27) Aanvullende acties gericht op senioren	2008 – 2013	IVAGO Milieudienst intermediairen		ca. 20.000 € voor ontwikkeling doelgroepspecifiek communicatiemateriaal en motivatie/waardering voor inbreng door senioren in uitvoering afvalpreventiebeleid
(28) Aanvullende acties gericht op studenten	2008 – 2013	IVAGO Milieudienst intermediairen		ca. 20.000 € voor ontwikkeling doelgroepspecifiek communicatiemateriaal
(29) Aanvullende acties gericht op jongeren	2008 – 2013	IVAGO Milieudienst intermediairen		ca. 20.000 € voor ontwikkeling doelgroepspecifiek communicatiemateriaal en motivatie/waardering van jeugdverenigingen, scholen.

Verwachte effecten

De aanvullende acties gericht op specifieke doelgroepen zullen naar verwachting een positieve bijdrage leveren aan afvalpreventie en selectieve inzameling. Op de totale afvalcijfers voor Gent zal dit effect echter naar verwachting relatief beperkt zijn. Minstens zo belangrijk is het effect van de actie op sociaal vlak: via de actie wordt een wezenlijke positieve bijdrage geleverd aan het sterker betrekken van de doelgroepen bij de uitvoering van beleid van de Stad.

Indicatoren

Bij de ontwikkeling van een plan per doelgroep kunnen indicatoren gekozen worden die een inzicht geven in de ontwikkelingen en vooruitgang inzake doelgroepspecifiek afvalpreventiebeleid.

2.10 Algemene sensibilisering en communicatie

Inleiding

Een intensieve voorlichting en sensibilisering naar burgers is een essentieel onderdeel van het afvalpreventieplan. Er kunnen allerlei mogelijkheden bestaan voor inwoners van Gent om meer aan afvalpreventie en gescheiden inzameling te doen, en daarbij ook kosten te besparen, maar deze worden daarom nog niet vanzelf in praktijk gebracht. Algemeen gesproken is het voor het bereiken van gedragsverandering van belang dat:

1. er bewustzijn is;
2. er motivatie is;
3. er betrokkenheid is (uitgesproken engagement, of actieve deelname);
4. er positieve prijsprikkels zijn;
5. het gemakkelijk wordt gemaakt (bv. door betere voorzieningen).

Via sensibilisering en communicatie dient gewerkt te worden aan de eerste 3 factoren. De vierde en vijfde factor worden via andere acties ingevuld.

In deze actie wordt de algemene sensibilisering en communicatie rond afvalpreventie en selectieve inzameling uitgewerkt. Waar bij de actieclusters 1 tot en met 8 specifieke, gerichte sensibilisering en communicatie nodig is, is dit ook bij de betreffende actie vermeld. Doelgroepspecifieke sensibilisering en communicatie komt aan bod in actiecluster 9.

De algemene sensibilisering en communicatie wordt op de volgende manier opgebouwd:

- (1) Ontwikkelen van een overkoepelend communicatie- en sensibiliseringsplan
- (2) Ontwikkelen van algemeen communicatie- en sensibiliseringsmateriaal
- (3) Uitvoering van alle onderdelen van het communicatie- en sensibiliseringsplan
- (4) Opvolging, evaluatie en eventueel bijsturing

Voorgestelde acties

(30) Ontwikkelen van een overkoepelend communicatie- en sensibiliseringsplan

- De effectiviteit van de acties opgenomen in het afvalpreventieplan kan worden vergroot door een krachtige algemene communicatie en sensibilisering rond afvalpreventie en selectieve inzameling. Daar dient een ambitieus en goed doordacht communicatie- en sensibiliseringsplan aan ten grondslag te liggen. Dit plan dient in te gaan op alle kansen voor verbetering die in de acties 1 tot en met 9 aan bod zijn gekomen, en op diverse aanvullende kansen voor verbetering zoals toelichting sorteerregels, promotie afvalarm winkelen,...

In het communicatie- en sensibiliseringsplan krijgt dus ook de specifieke communicatie en sensibilisering die reeds in actieclusters 1 tot en met 9 vermeld werd, een plaats. Deze acties betreffen:

- a) aanpassing retributiesysteem
- b) stimulering thuiscompostering, afvalarm (eco)tuinieren en aanpassing GFT-inzameling in stedelijk gebied;
- c) preventie papierafval;
- d) promotie herbruikbare luiers;
- e) invoering grofvuilophaling op aanvraag en promotie kringwinkels
- f) invoering diftar op containerparken;

g) specifieke doelgroepen (senioren, studenten, kansarmen, ...).

De algemene en de specifieke communicatie- en sensibiliseringsacties worden goed op elkaar afgestemd zodat ze elkaar versterken (synergie). Er wordt dan ook van een overkoepelend communicatie- en sensibiliseringsplan gesproken.

In het plan dient er aandacht te zijn voor een zo groot mogelijke participatie en betrokkenheid van burgers, te bereiken via samenwerking met relevante intermediairen, zoals wijk- en buurtcomité's, wijkverenigingen, milieuverenigingen, allerlei andere soorten verenigingen, scholen, ...

In samenwerking met een professioneel communicatiebureau wordt een samenhangend en effectief geheel van geplande communicatie- en sensibiliseringsacties uitgewerkt.

- Op basis van het communicatieplan worden diverse vormen van communicatie- en sensibiliseringsmateriaal ontwikkeld die in de geplande communicatie- en sensibiliseringsacties worden ingezet.
- De feitelijke uitvoering van de geplande acties heeft plaats gedurende de hele planperiode, waar nodig gekoppeld aan de uitvoering van de acties 1 tot en met 9.
- Het is van belang om tijdens de planperiode de uitvoering van de vele communicatie- en sensibiliseringsacties goed op te volgen, (tussentijds) te evalueren en zondig bij te sturen. Daartoe zullen metingen rond bekendheid van de campagne, ontwikkeling bewustzijn, motivatie, betrokkenheid, e.d gebeuren.

Stappenplan

Stappen	Timing	Betrokkenen	Bijkomende tijdsinspanningen	Bijkomende kosten
(30) Ontwikkelen van een overkoepelend communicatie en sensibiliseringsplan				
• Ontwikkelen van een overkoepelend communicatie- en sensibiliseringsplan	voorjaar 2008	IVAGO Milieudienst	0,5 vte IVAGO	ca. 30.000 € voor extern communicatiebureau
• Ontwikkelen van communicatie- en sensibiliseringsmateriaal	midden 2008	IVAGO Milieudienst		ca. 50.000 € (incl. kosten voor conceptualisatie, uitwerking inhoud, vormgeving, drukken, ...)
• Uitvoering van alle onderdelen van het communicatie- en sensibiliseringsplan	vanaf najaar 2008 tot en met 2013	IVAGO Milieudienst		30.000 € communicatiebudget per jaar vanaf 2009
• Opvolging, evaluatie en eventueel bijsturing	2009 – 2013	IVAGO Milieudienst		ca. 10.000 € per jaar voor begeleiding door onafhankelijk extern bureau.

Verwachte effecten

De algemene communicatie- en sensibiliseringscampagne is een essentieel onderdeel van het afvalpreventieplan, enerzijds vanwege de noodzaak van bewustmaking, motivatie en betrokkenheid van de Gentse burgers rond afvalpreventie en selectieve inzameling in het algemeen en anderzijds vanwege de ondersteunende rol naar de verschillende acties toe. De verwachte effecten door deze actie zijn reeds meegenomen bij de inschattingen van verwachte effecten van de andere acties.

Indicatoren

- Resultaten van de evaluatie van de campagne(s)

3 OVERZICHT VAN DE VOORGESTELDE ACTIES EN HUN EFFECTEN

Actiecluster	Voorgestelde acties	Verwachte jaarlijkse reductie restafval	Verwachte jaarlijkse reductie totaalafval
1. Aanpassing retributiesysteem als hefboom voor afvalpreventie en selectieve inzameling	Restafval: 1,50€ voor 60 liter GFT: 0,80€ voor 60 liter	- (is elders meegenomen)	- (is elders meegenomen)
2. GFT-fractie: optimalisatie van preventie en selectieve inzameling	Thuiscompostering: +7.500 gezinnen Afvalarm (eco)tuinieren Buurtcomposterende: +500 gezinnen GFT-inzameling stedelijk gebied: verdubbeling aantal ton selectief ingezameld GFT Uitbreiding landelijk gebied: +10.000 gezinnen	ca. 450 ton ¹⁰ (effect is meegerekend bij thuiscompostering) 50 ton 1.470 ton 840 ton <i>Totaal : 2.810 ton</i>	750 ton (effect is meegerekend bij thuiscompostering) 50 ton 420 ton <i>Totaal: 1.220 ton</i>
3. Papier- en kartonfractie: stimulering van preventie en selectieve inzameling		ca. 100 ton (ca. 20% van 500 ton; ca. 80% werd al selectief ingezameld)	500 ton
4. Luierafval: promotie van herbruikbare luiers		20 ton	20 ton
5. Grofvuil: optimalisatie van preventie en inzameling aan huis	Promotie kringwinkel: +25% hergebruik goederen Grofvuil op aanvraag	(217 ton, maar dit komt elders in de cijfers) 400 ton ¹¹	(217 ton, maar dit komt elders in de cijfers) 250 ton ⁹

¹⁰ Hierbij is aangenomen dat 60% van het extra thuisgecomposteerde GFT (750 ton) op dit moment niet selectief ingezameld wordt en dus onderdeel uitmaakt van het restafval.

¹¹ Uitgangspunt is dat ca. 30% minder grofvuil aan huis ingezameld wordt; dit zou een reductie met ongeveer 500 ton per jaar betekenen. We nemen aan dat deze reductie als volgt wordt opgebouwd (a, b en c leiden tot reductie restafval, a en c leiden tot reductie totaalafval):

- a) de toename van hergebruik van afgedankte goederen (aanname: 150 ton);
- b) een verschuiving van de niet-recycleerbare fractie naar recycleerbare fracties (aanname: 150 ton);
- c) een netto-afname van afvaltoerisme naar Gent (aanname: 100 ton);
- d) een verschuiving naar inzameling als niet-recycleerbaar grofvuil op de containerparken (aanname: 100 ton).

Actiecluster	Voorgestelde acties	Verwachte jaarlijkse reductie restafval	Verwachte jaarlijkse reductie totaalafval
6. Invoering diftar op containerparken en overige optimalisatie inzameling op containerparken	Invoeren diftar en faciliteren inzameling	2.000 ton (=20% van brandbaar grofvuil)	9.000 ton (11.000 ton (=20% van grofvuil + 25% van bouw- en sloopafval + 20% van tuinafval + 15% van houtafval) - 2.000 ton (toename recycleerbare fracties))
7. Verbetering selectieve inzameling door ondergrondse inzameling en bouwreglementering		voorlopig relatief gering	voorlopig relatief gering
8. Verbetering van preventie, scheiding en verwijdering van KKMO-afval		te onderzoeken	te onderzoeken
9. Aanvullende doelgroepgerichte acties		ondersteunend effect	ondersteunend effect
10. Algemene sensibilisering en communicatie		ondersteunend effect	ondersteunend effect
TOTALEN		ca. 5.300 ton/jaar minder restafval → reductie van 11% in 2013 t.o.v. 2006 (van 45.000 ton naar 39.700 ton) → vooropgestelde doelstelling was een reductie van 10% t.o.v. 2006	ca. 11.000 ton/jaar minder totaalafval → reductie van 9% in 2013 t.o.v. 2006 (van 121.000 ton naar 110.000 ton) → vooropgestelde doelstelling was een reductie van 7% t.o.v. 2006

Opmerkingen:

De vermelde reducties van restafval en totaalafval geven de verwachte situatie weer tegen 2013. De hoeveelheden en bedragen zijn indicatief.

4 ACTIELIJST AFVALPREVENTIE 2008-2013

Actiecluster 1: Aanpassing retributiesysteem als hefboom voor afvalpreventie en selectieve inzameling

- (1) Verhoging van de retributie voor restafval naar 1,50 € voor een 60 liter-volume
- (2) Verlaging van de retributie voor de GFT-fractie tot 0,80 € voor een 60 liter-volume
- (3) Behoud van de retributie voor de PMD-fractie op 0,12 € per zak

Actiecluster 2: GFT-fractie: optimalisatie van preventie en selectieve inzameling

- (4) Stimulering van thuiscompostering
- (5) Stimulering van afvalarm (eco)tuinieren
- (6) Uitbreiden van buurtcompostering
- (7) Maximaliseren selectieve inzameling GFT-fractie in het stedelijk gebied
- (8) Uitbreiden landelijk gebied

Actiecluster 3: Papier- en kartonfractie: stimulering van preventie en selectieve inzameling

- (9) Stimuleren van het gebruik (en verbeteren werking) van anti-reclamestickers op brievenbussen
- (10) Verder promoten van inschrijven op Robinsonlijst, uitschrijven voor telefoongidsen
- (11) Verder promoten van kringwinkel, tweedehandsboekenwinkels, wekelijkse boekenmarkt.
- (12) Sensibiliseren selectieve inzameling papier en karton

Actiecluster 4: Luierafval: promotie van herbruikbare luiers

- (13) Uitwerken van een premieregeling voor ouders die voor herbruikbare luiers kiezen
- (14) Communicatie over herbruikbare luiers met oa. het organiseren van een info-avond rond de herbruikbare luier voor ouders en onthaalmoeders/crèches

Actiecluster 5: Grofvuil: preventie en optimalisatie van inzameling aan huis

- (15) Verder promoten kringwinkel
- (16) Grofvuilophaling op aanvraag

Actiecluster 6: Invoering diftar op containerparken en overige optimalisatie van inzameling op containerparken

- (17) Invoering diftar op containerparken
- (18) Faciliteren van correcte selectieve inzameling op containerparken
- (19) Borging van voldoende containerparken bij nieuwe stadsontwikkeling

Actiecluster 7: Verbetering selectieve inzameling door ondergrondse inzameling en bouwreglementering

- (20) Aanbieden van voorzieningen voor de selectieve inzameling via ondergrondse sorteerstraten
- (21) Verbeteren van voorzieningen voor selectieve inzameling via bouwreglementering

Actiecluster 8: Verbetering van preventie, scheiding en verwijdering van kKMO-afval

- (22) Stimuleren van preventie en selectieve inzameling van kKMO-afval
- (23) Onderzoeken van de mogelijkheden om kKMO-afval af te splitsen van HA

Actiecluster 9: Aanvullende doelgroepgerichte acties

- (24) Afvalpreventie-acties gericht op anderstaligen
- (25) Afvalpreventie-acties gericht op kansarmen
- (26) Afvalpreventie-acties gericht op hoogbouw
- (27) Afvalpreventie-acties gericht op senioren
- (28) Afvalpreventie-acties gericht op studenten
- (29) Afvalpreventie-acties gericht op jongeren

Actiecluster 10: Algemene sensibilisering en communicatie

- (30) Ontwikkelen van een overkoepelend communicatie- en sensibiliseringsplan